

Belföldi hírek

bb. 1. új sorozatok a tit természettudományi stúdiójában - az évadkezdésről nyilatkozik juhász árpád igazgató

i nn/zsu/il pr cz

1976. szeptember 14

a tit természettudományi stúdiója - folytatva egy évvel ezelőtt elkezdett programját - az őszi évadra is több olyan sorozatot hirdet, melyeknek előadásai a mai emberében felmerülő kérdéseket igyekeznek magyarázni a tudományok legújabb eredményei alapján. mint juhász árpád igazgató elmondotta az mti tudósítójának olyan előadás terveket készítettek, amelyek lehetőleg nem egy tudományág összefüggéseit fürkészik, hanem egyszerre több tudomány oldaláról közelítik meg a témát. ilyen például a „2000 év felé”, című sorozat, amely többek között tájékoztatást ad az élelmiszer- és energiatermelés lehetőségeiről, a nyersanyag-problémákról a demokrácia, robbanásról, és a környezetvédelem kérdéseiről. milyen babonák éltek a múltban, és milyenek élnek közülük még napjainkban is? ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kapnak feleletet a „néphit és tudományos világkép”, című sorozat hallgatói.

/folyt.köv./

- 1 -

o

bb. 1./uj sorozatok1. folyt./il

az emberiség a történelmi korszakok során egyre több természetes ásványi anyagot használt fel, egyik a másik segítségével vált csak igazán hozzáférhetővé, megmunkálhatóvá. „a természeti kincsek nyomában című előadás sorozat azt követi nyomon, milyen természeti folyamatok hozták létre az ásványi kincseket hogyan alakultak ki a fémek és energiahordozók, stb. a tit bocska uti stúdiójában két másik előadás sorozat azt mutatja be, hogy a természetnek kiszolgáltatott ember hogyan jutott el a természet feletti uralkodásig. „az ember átalakítja a természetet, című sorozat azokat a törekvéseket állítja górcső alá, melyek a természetes állat- és növényvilág emberi felhasználhatóságától napjaink tudományos fajtanemesítéséig vezettek el.

a „rádióaktív sugárzások és az ember című sorozat arról ad számot, hogy a természetet meghódító ember a sugárfizikai jelenségeket szolgálatába állítva felhasználja azokat az orvostudományban, a betegségek felismerésére és gyógykezelésére, kutatja azokat a hatásokat, amelyeket a természetes és mesterséges sugárzások az ember fizikai és pszichés állapotára gyakorolnak. az információ áramlás technikai feltételeiről ad számot a „hir ismeret, technika, címmel meghirdetett sorozat. ebben ismertetik a korszerű kommunikációs eszközöket, szó esik az írott betű jelentőségéről, a műholdaknak az információcserében betöltött szerepéről és természetesen a ma már hagyományosnak tűnő hírközlő eszközökről a távirótól a televízióig. minden szülőt illetve fiatalot érdekelhetnek azok a problémák, amelyeket a „nem élet veszélyes pontjai, című sorozat előadásai tárgyalnak./mti/

.-

bb. 2. uj cime: világ és nyelv - megjelent az eszperantó magazin utódja

i ro/fe/ pril cz

1976. szeptember 14.

világ és nyelv - ez a címe az eszperantó magazin folyóirat utódjának. a most megjelent első szám már dr. balázs jános és dr. deme lászló, a két ismert nyelvészprofesszor közreműködésével készült. a lap törekvése: témái még gazdagabban és változatosabban tárják fel a világ soknyelvűségéből eredő problémákat, a nemzetközi kapcsolatok nyelvi nehézségeit; s nem utolsósorban az idegennyelvek oktatásának és tanulásának - a tanárok és tanítványaik számára egyaránt érdekes - elvi, gyakorlati kérdéseit.

- 2 -

/folyt.köv./

bb. 2./uj cime folyt./il

a világ és nyelv bemutató számában hat országgyűlési képviselő is megszólal, köztük benjámín lászló költő és dr. bognár rezső akadémikus. a folyóirat tájékoztat az ensz munkatársak jelentős nyelvi célzatu kezdeményezéséről; többek között közli antal lászló nyelvész és dr. mészáros béla biológus cikkét, továbbá roger rousseaunak, az olimpia volt kanadai főszervezőjének az eszperantó melletti állásfoglalását, valamint a keres emil színművésszel készített interjút./mti/

.-

bb. 3. zenés mesejáték az állami déryné színház színpadán

i nn/s/ il cz

1976. szeptember 14.

szerdán délelőtti új gyermekdarab bemutatójával fogadja kulich gyula téri székházában a legifjabb közönséget az állami déryné színház. ezuttal a „négy és fél rabló, című zenés mesejátékot viszik színre, amelyet azerbajdzsán népmesék motívumainak felhasználásával j. beszjadovszkaja írt és csoma sándor alkalmazott magyar színpadra. a kalandos, izgalmas történethez tomsits rudolf szerzett zenét, brand istván szövegére. az új gyermek darabot csongrádi mária jászai-dijas állítja színpadra, a vendég csinády istván diszleteinek és rimanóczy yvonne jászai dijas jelmezeinek felhasználásával. a főbb szerepeket molnár miklós, czéh gitta jászai-dijas, szegedi jolán, borhy gergely, király aurél és mások alakítják./mti/

.-

bb. 5. dél-magyarország legnagyobb áruháza épül békéscsabán

vid il cz

1976. szeptember 14.

130 millió forintos beruházással a terveknek megfelelő ütemben építik a békés megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat háromszintes áruházát békéscsabán. a nyolcezer négyzetméter eladótérrel épülő kereskedelmi „palota, a miskolci áruház után méretében a második az ország vidéki városaiban. a kereskedelmi tervezőintézet kitűnő munkája alapján készült épület a városképet is javítja.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 5. /dél-magyarország folyt./il

az átadást a jövő év második felére tervezik, s ezzel 65-70 millió forint értékű iparcikkal növekszik a békés megyei lakosság ellátása, a mintegy nyolc áruosztályon./mti/

-. -

bb. 4. paprika-, borkockák, - külföldre - megkezdődött a szegedi fűszerpaprika feldolgozása

vid il cz

1976. szeptember 14.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat központi üzemébe, valamint mórhalmi, üllési, röszei, szőregi előfeldolgozó telepeire már csaknem száz vagon piros fűszerpaprikacső érkezett, s így ezen a héten hozzáfoghattak az ideai termés nagyüzemi feldolgozásához. asszonyok és leányok százai fogtak a „csipdedéshez”, ami azt jelenti, hogy eltávolítják a paprikacsővek kocsányát és magházát. a termés ezután nagyteljesítményű szeletelőgépekre kerül, majd a felaprított paprikát a szegedi földgázmezőről „táplált”, szalagrendszerű szárítóberendezésekbe helyezik. az onnan kikerülő paprika korlátlan ideig minőségromlás nélkül tárolható vagy örölhető. hozzáfogtak az őrléshez is, hiszen a tavalyi termést már teljes egészében feldolgozták, az ideai friss piros paprikát pedig a világ minden táján várják a megrendelők.

az ideai jó közepes termésből a tavalyinál több jut a hazai és külföldi fogyasztóknak: kedvező őszi időjárás esetén több mint háromezer vagonos termésre számítanak, ami meghaladja a múlt évi mennyiséget. a külföldi vevők kívánságára bővítik a választékot nyugat-európai megrendelésre ugynevezett borkockákat is készítenek: ezek körülbelül három milliméteresre őrlött paprikadarabok, amit ételdiszitásra használnak. más nyugati megrendelőknek granulált - vagyis finomra őrlött majd apró szemcsékké alakított - paprikát is szállítanak. a hazai fogyasztók kívánságára pedig jelentős mennyiségű csipős-csemege, illetve halászlé paprikát is készítenek./mti/

-. -

- 4 -

6. ausztria és magyarország területén is bővítik a lajta folyó medrét, s megerősítik gátjait

vid il cz

1976. szeptember 14.

sok gondjuk volt az osztrák és magyar vízügyi szerveknek a lajta folyó érvizeivel az elmúlt években. tíz év alatt ausztria területén 3, magyar részen pedig kétszer okozott árvizet a szeszélyes vízjárású folyó. a két ország illetékes vízügyi szervei közös megállapodás alapján 1978-ig mindkét ország területén bővítik a folyó medrét és megerősítik gátjait. a lajta jelenlegi medrét és a gátakat még az első világháború után építették ki ausztriában és magyarországon is, s azóta csak karbantartási munkákra került sor.

a munkák az osztrák oldalon már megkezdődtek, a magyar oldalon pedig jövőre indulnak meg. a mederbővítési és a töltéserősítési munkákat azonban mindkét fél befejezi 1978-ban.

a magyar oldalon a fő medret és a bal parti csatornát is olyan méretűre bővítik, hogy másodpercenként 50-50 köbméter víz biztonságos levezetésére legyenek alkalmasak. a mederből kiemelt anyagot a gátakba építik be. a magyar oldalon a költségeket csökkentik, hogy a fő medernek és a bal parti csatornának is csak a két szélső gátját kell megerősíteni. a két víz között ugyanis lakatlan mezőgazdasági terület van, s ezt a területet a magyar vízügyi szervek már régóta vésztározónak használják. ha váratlanul nagy tömegű víz érkezik a lajtán, akkor ezen a területen tározzák addig a vizet, ameddig biztonságosan le tudják vezetni a mosonidunába. a munkák ausztriában sok lakott település, hazánkban pedig elsősorban mosonmagyaróvár árvízvédelmét szolgálják./mti/

-. -

bb. 7. ötvenmillió forint környezetvédelemre sajobábonyban

vid fm il cz

1976. szeptember 14.

mintegy 50 millió forintot költ 1980-ig a sajobábonyi észak-magyarországi vegyiművek környezetvédelemre.

/folyt.köv./

- 5 -

bb. 7./ötvenmillió folyt./il

a tulnyomórészt növényvédőszer és gyógyszeralapanyagot előállító üzem környezetvédelmi tervei megvalósítása során hulladékmegsemmisítő üzem, valamint biológiai vztisztítórendszert is épít. az ugynevezett dorr ülepitő lehetővé teszi, hogy a gyár szennyvztisztító kapacitását a tervidőszak végére mintegy 16 000 köbméterre növelje. az ülepitőrendszer építése a tervek szerint 1978-ban fejeződik be, a hulladékmegsemmisítőt pedig a tervidőszak végén helyezik üzembe./mti/

-. -

bb. 8. megkezdődött a jonatán alma körszedése szabolcsban

vid il cz

1976. szeptember 14.

hozzávetőlegesen 35 000 vagon téli alma vár az idén betakarításra szabolcs-szatmár megye nagyüzemi gyümölcsöseiben, háztáji és kisegítő gazdaságaiban. a fehér alma szüreteléséhez, szállításához már augusztus végén hozzáálltak azok a gazdaságok, ahol termelnek ilyen fajtákat, s mostanra a termés több mint kilencven százalékát betakarították. a téli alma zöme viszont jonatán, amelynek a szeptemberi eső és napfény még egyaránt jót tett, javult a minőség, meggyorsult a szineződés. ez a természetes folyamat azonban nem egyszerre következik be minden gyümölcsnél. a fák koronájának külső részén elhelyezkedő gyümölcsök előbb szineződnek, mert több napfény éri mint a levéllel takartakat. ezért a gazdaságok egy részében már most megkezdték a piros alma részleges szüretelését, azaz körszedését. egyelőre a nyirgelsei és mátészalkai hűtőtárolókba szállítanak későbbi felhasználásra a hungarofrukt részére. várhatóan 3000-4000 vagon almát szednek le és tárolnak az általános szüret kezdetéig. ez a módszer a gazdaságoknak is előnyös, mert megnyújthatják a betakarítás idejét még hozzá oly módon, hogy előbb kezdik a munkát.

ezt az időszakot egyben felhasználják az általános szüret előkészítésére, a szedő és szállítóladák beszerzésére, munkaerő-mérleg összeállítására. ehhez a feladathoz átmenetileg igen sok külső munkaerőre is szükségük van a gazdaságoknak. a tanácsok, iskolák, üzemek között kialakult kapcsolatok, járási és megyei koordinálások alapján a különböző iskola típusokból több mint negyvenezer diák, az ipari vállalatok kollektíváinak egész sora segíti ebben a mezőgazdasági nagyüzemeket./mti/

-. -

- 6 -

bb. 9. minisztériumi állásfoglalás a tiltott orvosi magángyakorlatról

i mir/s pr/il cz

1976. szeptember 14.

mikor fogadhat el pénzt az orvos? avagy: mikor nem fogadhat el betegétől vagy annak hozzátartozójától? - sokat vitatott, kérdéseket borzoló kérdések ezek, amelyekről olykor még az orvosok véleménye is eltér egymástól. a korábbi, ezzel kapcsolatos rendeletet ugyanis többféleképpen értelmezik, magyarázzák. ezért különösen figyelemreméltó az egészségügyi közlöny legutóbbi számában megjelent minisztériumi állásfoglalás a tiltott, intézményeken belüli magángyakorlatról.

a rendelet - amelynek egységes értelmezése érdekében állásfoglalást kellett kiadni - belső, szakmai intézkedés. az orvosokhoz, pontosabban az egészségügyi dolgozók rendtartásáról szól, s kevés beteg ismeri mit hogyan szabályoztak benne. az állásfoglalás most pontokba szedve részletezi, mikor követ el az orvos tiltott, jogszabályba ütköző cselekményt, amelyért fegyelmi felelősséggel tartozik.

eszerint, ha az orvos a beteget - a beutalási szabályok megkerülésével /!/ - bármilyen állami rendelő- vagy gyógyintézetben vizsgálja meg, részesíti gyógykezelésben, semmilyen ellenszolgáltatást nem fogadhat el érte. függetlenül attól, hogy fenntart-e valahol magánrendelőt, s van-e vagy nincs engedélye a magángyakorlatra. ugyanakkor nincs joga ahhoz sem, hogy a nála jelentkező beteget ellássa, ha arra szakmailag vagy a kérdéses intézmény, osztály munkarendje alapján nem illetékes.

külön foglalkozik az állásfoglalás a megkülönböztetett ellátás kérdésével. ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy az intézetben ápoló beteget csak szakmailag indokolt módon, kizárólag a szakmai szempontok alapján lehet ellátni, gyógykezelni. ezért az az orvos, aki - a betegnek vagy hozzátartozójának kérésére - ettől eltérően, bárkit pénzért, illetve annak a reményében részesít megkülönböztetett ellátásban, az orvostikát sértő módon, jogtalanul jár el.

/folyt.köv./

- 7 -

bb. 9./ minisztériumi ...folyt./il

felelősségre kell vonni azt az orvost is - hangsúlyozza a közlemény -, aki az intézetben ellátott, kezelt beteget ellenszolgáltatás fejében rendeli vissza magához, függetlenül attól, hogy akár az intézetbe, munkahelyére, akár a magánrendelőjébe. ugyanígy tilos, hogy a magángyakorlat keretében ellátott magánbetegét az orvos - jogszabállyal ellentétben módon - intézeti munkahelyére irányítsa, ott kezelje és saját osztályára, részlegére felvegye, felvetesse.

magánbetegek esetén a tilalom a kiegészítő laboratóriumi, röntgen, stb. vizsgálatokra is kiterjed. ezeket a vizsgálatokat - magánbetegeknél - sem az orvos intézeti munkahelyén, sem más egészségügyi intézményben nem végezhetik el.

a minisztériumi állásfoglalása kitér a végrehajtás és az ellenőrzés követelményeire is. egyebek között előírja, hogy aki az említett jogszabályt megszegi, az ellen fegyelmi eljárást kell indítani, ügyelve arra is, hogy a büntetés kellően tükrözze az elkövetett vétség súlyát. ezek érvényesítéséért, a rendszeres és szigorú ellenőrzésért - saját területén -, mindenütt az érintett intézet, kórház, klinika, szanatórium vezetője köteles gondoskodni. e kötelezettségek elmulasztása esetén pedig - fegyelmi eljárás keretében - az intézmény vezetőjét is felelősségre vonják.
/mti/

-.-

- 8 -

bb. 10./ több mint 1,1 millió tonna tüzelő „elővételenben”, - fel-töltik a tüzép készleteket - egy hónap múlva kezdődik a fűtési szezon

i kf/gg/ie/il hgy

1976. szeptember 14.

az időjárás egyelőre még feleslegessé teszi a lakások fűtését, egy hónap múlva azonban hivatalosan megkezdődik a fűtési szezon, amelyre mind a lakosság, mind a kereskedelem felkészült.

a belkereskedelmi minisztériumban az mti munkatársának elmondották, hogy a családok jó része már a nyáron gondoskodott a téli tüzelőről. a kedvezményes tüzelőakcióban az idén a tavalyinál 10 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolítottak le: összesen több mint 1,1 millió tonna szenet és brikettet vásárolt a lakosság „elővételenben”, mégpedig a kedvezmény révén 134 millió forinttal olcsóbban. a májusi - júniusi fűtőolaj-akció is jobban sikerült a tavalyinál. a két hónap alatt - az előző évinél 70 000 tonnával több - összesen 320 000 tonna folyékony tüzelőanyag fogyott, s ezzel 230 millió forintot takarítottak meg a vásárlók. a lakossági tüzelőforgalom egyébként is növekedett ebben az évben: nyolc hónap alatt 200 000 tonnával több szenet, 150 000 tonnával több brikettet és 80 000 tonnával több tüzifát adtak el, mint egy évvel korábban.

a tüzelőkinálat - eltekintve egy-két fajtatól - jelenleg is kedvező. augusztus végén 320-350 ezer tonna tüzelő tároltak a tüzép telepeken, s változatlanul bőséges a fűtőolaj készlet is. a minisztériumban úgy ítélik meg, hogy tüzelőanyagból az idén a korábbihoz hasonló a kínálat, de ndk-brikettből már eddig 20 000 tonnával több került forgalomba, mint az előző évben, s a negyedik negyedévben is érkezik még 50 000 tonna - s a szén minősége jobb, mert a telepeket már a „friss”, termelésből töltik fel télre.

a fűtési szezonra felkészült a vas-műszaki kereskedelem is, amely a tavalyinál mintegy 10-15 százalékkal nagyobb árualappal -, a szilárd tüzelésű etázkazán és a hagyományos radiátor kivételével - kiegyensúlyozott ellátást tud nyújtani. az olajkályha korábbi forgalomkorlátozását az idén enyhítették azzal, hogy a kijelölt boltokban a lakosság szabadon vásárolhat ilyen készüléket. ennek ellenére a kereslet eddig a vártnál lényegesen alacsonyabb volt. az idén eladható 100 000 olajkályhából eddig mindössze 27 500-at vettek meg.

/folyt.köv./

- 9 -

bb.10./több mintfolyt./il

megnövekedett viszont az igény a amint ezt a szén- és a brikett-forgalom is mutatja - a szilárd tüzelésű kályhák iránt. ezekből az év végéig a tavalyinál 10 százalékkal több 86 000 körül forgalomba, - a hazai hiányt román, csehszlovák és ndk importtal pótolják, s ezzel kielégítik az igényeket. az 1976. évre tervezett 13 000 egyedi gázfűtés-bekapcsoláshoz, s a várható készülékcserekhöz a kereskedelem ugyancsak gondoskodott elegendő konvektorról. a fűtés egyéb kellékeiből fűtőcsőből és tüzeléstechnikai tartozékokból megfelelő készlettel, valamint az ipartól folyamatosan érkező szállítmányokkal kielégíti az igényeket a kereskedelem./mti/

.-.

bb.11.pátzay pál szobrai a magyar nemzeti galériában nyitás a születésnapon

i ro fe il hgy

1976. szeptember 14.

pátzay pál ülő munkácsy szobra fogadja majd az idős mester, mai képzőművészetünk egyik legkiemelkedőbb alkotója pénteken 80. születésnapján - a magyar nemzeti galériában megnyíló kiállításának látogatóit. a gyűjteményes tárlat a kétszeres kossuth díjas kiváló művész nagyméretű köztéri szobrait, kisplasztikáit és érmeit - összesen csaknem másfélszáz munkát szemléltet majd.

a három teremben már helyükön vannak a szobrok, ugyszólván minden készen áll a megnyitóra - erről tájékoztatta az mti munkatársát kisdéginé dr. kirimi irén művészettörténész, a kiállítás egyik rendezője. monumentális alkotásai, illetve a róluk készült fényképek - például a szülőhelyén, kapuvárott álló „kenyérsegő”, éppug láthatókt, mint kisplasztikái, és művészekről, kortársairól, barátairól - például németh lászlóról, déry tiborról - készült portréi. érdekességként kiállítják pátzay fiatal korában készített egyetlen festményét, önarcképét.

/folyt.köv./

- 10 -

bb. 11. pátzayfolyt./il

a köztéren álló szobrok közül - jónéhányat láthatnak majd a galériába látogató művészet-pártolók, a(z) első teremben állították fel szigliget látványosságát a „lábát törölő”, - női aktot, amelynek korábbi változatai is helyet kaptak. ezzel mintegy nyomon követhető a művész küzdelme az anyaggal, a megfogalmazás módjaival, s ráatalálása a végleges, a legtökéletesebben kifejező formára. pátzay pál művészi mértékéről képet adó, alkotásainak legjavát egyesítő tárlat a felvonulási téren álló lenin-szobor fényképével zárul./mti/

.-.

- 11 -

bb 12. elővételben már mintegy 50 ezer jegyet vásároltak - egy hét múlva nyit az őszi bnv

i sb/fe/ny ie hgy

1976 szeptember 14.

a fogyasztási cikkek nagy nemzetközi kínálatát bemutató őszi budapesti nemzetközi vásár iránt a szokásosnál is nagyobb az érdeklődés. egy hét múlva nyitja kapuit a vásár, de a vállalatok, szövetkezetek és különböző intézmények már mintegy 50 ezer jegyet vásároltak elővételben, 30 százalékkal többet, mint egy évvel ezelőtt. ennek nagyobb része szakmai jegy, amellyel a szeptember 22-i nyitás napján délután vagy a következő két napon csütörtökön és pénteken délelőtt 9 órától délig tekinthetik meg a vásárt a szakemberek. a nagyközönség részére elővételben megvásárolt több mint 17 ezer belépőjeggyel a nyitást követő két napon déli 12 órától, szombattól pedig a vásár végéig szeptember 30-ig csütörtökig délelőtt 10 órától délután 7 óráig, tehát egész napon át megtekinthetők. a látogatók nagyobb része azonban egyénileg szerzi meg a belépőjegyet, amit ugyancsak elővételben megvásárolhat a budapesti közlekedési vállalat és a metró pénztárainál, az ibusz, a cooptourist és az express utazási irodákban is. egyébként a vásár három főbejáratánál összesen 30 pénztárt nyitnak, s mindegyik bejáratnál működnek majd érfelbecsélő jegyautomaták is.

az őszi bnv iránti érdeklődést jelzi az is, hogy a múlt évinél négyvel több, összesen 28 országból érkezett kiállítók vonultatják fel ujdonságaikat a vásáron. az őszi bnv legnagyobb külföldi kiállítója a szovjetunió, amely több mint 1600 négyzetméternyi területen, a szakosított vásár négy szekciójában mutatja be termékeit. az őszi bnv legnagyobb butorkiállítója jugoszlávia, s csehszlovákia hozta el a vásárra a legszélesebb választékot fogyasztási cikkekből, így a látogatók öt szekcióban találják meg a baráti ország korszerű ujdonságait. a fejlett nyugati országok közül ausztria a legnagyobb kiállító, amely mintegy 700 négyzetméternyi területen ismerteti termékeit. egyébként ausztria a legnagyobb külföldi kiállító az őszi bnv-vel egyidőben bemutatott hoventa, 76 nemzetközi kereskedelemtechnikai és vendéglátóipari szakkiállítás is. a fejlődő országok közül - a most először résztvevő - irak szerepel, a legtöbb céggel: a nemzetek pavilonjában több mint 40 iraki cég mutatja be kínálatát. a szakosított őszi vásáron a külföldi kiállítók körében az otthon szekció iránt mutatkozott a legnagyobb érdeklődés, a második helyen egyenlő arányban vesznek részt a szabadidő és a közlekedés szektorban. a magyar kiállítók közül a legtöbben a vásár öltözködés szektorában vonultatják fel termékeiket, divatcikkeiket, s ugyancsak megkülönböztetett érdeklődés nyilvánult meg az otthon szekció iránt, amelyben mintegy 4000 négyzetméternyi területen mutatnak be főként butorokat, lakásfelszerelési cikkeket és dísz tárgyakat. nagyjában egyenlő arányban vesznek részt a háztartás, az ételmezés és a szabadidő szekcióban./mti/

7.35/ny

-12-

bb 14. szüreti szezonnyitó

i jf/s/ny ie hgy

1976 szeptember 14

eredetileg már néhány nappal korábban várták az első szüreti szállítmányokat az alföldi pincészetek, a szeptemberi esőzések azonban némileg visszafogták az érést, és így a szezonnyitó, a szüret kezdte néhány nappal eltolódott. mint minden évben, idén is bács- kiskun és csongrád megyében indultak elsőként az ültetvényekben a szedők, s az őszi műszak kedden kezdődött meg. zömében azonban a hét második felében indul az alföldi szüreti nagyüzem, mégpedig az elsőként leszedett szőlővel, az ezerjővel, amely jól ért be és kedvező minőségű termést ígér. -a szüret a hónap második felében válik általánossá.

az őszi szezon mintegy 200 ezer hektáron ad munkát. a legtöbb dolgot a nagyüzemeknek lesz, az állami gazdaságok és téeszek rendelkeznek ugyanis a termőterület 55 százalékaival, de ennél is nagyobb mértékben részesülnek az összes termésmennyiségből, mivel korszerűen művelt ültetvényekkel és bővebben termő fajtákkal rendelkeznek. 1975-ben például az állami gazdaságok hektáronként 74 mázsát szüreteltek, a téeszek is 40 mázsát, az egyéni termelők viszont csak 28 mázsás eredményt értek el. ez utóbbi szüreti teljesítmény nagymértékben érinti a hazai szőlő-és borgazdálkodás alakulását, miután a kisgazdaságokban van az ültetvények 45 százaléka, teljesítményük azonban nagymértékben elmarad a várttól, és ez rontja az országos átlag alakulását. / az ellentmondás feloldására a boripari vállalatok trösztje és a szövetség nemrégén együttműködési szerződést kötött, amelynek értelmében együttesen munkálkodnak a háztáji termelés fellendítésén; javítják a kistermelők gép-, és eszközellátását, és hosszútávra szóló értékesítési biztonságot teremtenek számukra./.

a pincegazdaságok és a szőlőtermelő üzemek együttműködése javulóban van. a boripar a működéshez szükséges árualap 95-97 százalékat szerződéses uton biztosítja, csupán a fennmaradó néhány százalékat vásárolják meg szabadon. még figyelemreméltóbb, hogy a szerződéseknek mintegy 90 százaléka hosszú lejáratu, tehát jól megalapozott termelői-felvásárlási viszonyt jelent mindkét fél számára. jelenleg közel 500 mezőgazdasági nagyüzem és 4000-nél több háztáji és egyéni gazdasággal van hosszútávú szerződése a pincészeteknek.

/folyt köv/
7.40/ny

-13-

bb 15-

vbb 14. / szüreti ...folyt/ny

házánkban az egyfőre jutó évi borfogyasztás a iv. ötéves terv időszakában, 1971-75 között 36.5- 38.5 liter között alakult. a borfogyasztás a 60-as évek elejétől fokozatosan emelkedett és csak 1971-től stabilizálódott valamelyest az egyfőre jutó mennyiség. 1975-ben az előző évi gyengébb termés miatt a lakosság fogyasztása némileg visszaesett, az egyfőre jutó értékesítés 36.5 litert tett ki. a tervek szerint az egyfőre jutó borfogyasztás 1990-ben éri el a 40-42 litert, tehát a felfutás előreláthatólag kisebb mértékű lesz./mti/

--

bb 13. 180 lakás építésére elegendő építőanyag terven felül

vid/fm/ny -cz

1976 szeptember 14.

százhatvan millió kisméretű téglának megfelelő építőanyag -tégla, falazóblokk és cserép - készült el az év első nyolc hónapjában az észak-magyarországi téglá-és cserépipari vállalat tiz gyáregységében. annak ellenére, hogy a vállalat gyáraiban 1975-höz viszonyítva mintegy 90-nel csökkent a dolgozók létszáma, a tiz egységben a tervezettnél 4 millió 500 ezer darab téglával többlet gyártottak augusztus végéig.

a többlettermékből - amelynek nagyrésze a termelékenység növekedéséből adódott - összesen 180 családházat lehet felépíteni./mti/

--

bb 18. szlovákiai turnéra utazott a radnóti színpad

fe/ny pr hgy

1976 szeptember 14.

a csemadok meghívására észak-szlovákiai előadó körútra indult kedden reggel a radnóti színpad művészcsoportja. a többi között kassán, rozsnyón, rimaszombaton, losqcon adják elő - a szovjet irodalom élő mellékleteként - az érzékeny lélekkel című műsort. közreműködik bodor tiber, győri franciska, keres emil, kohut magda, somhegyi györgy, rab edit, verdes tamás. zongorán kísér a zenészerző, dénes margit. a műsort biró andrás vezeti, rendező somhegyi györgy. az első előadást kassán tartják, a ma élő szovjet írók legjobb műveiből nyújtanak izelítőt./mti/

7.8/ny

--
14

hgy 3-

bb 15. évente 400-700 új lakás - a jókai utcai telepen épül az iskola

i me s pv bh hgy

1976. szeptember 14.

a ferencvárosban az évtized végéig 4820 családot juttatnak lakáshoz - közölték a ix. kerületi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. évente 400-700 új és 190 megüresedő lakást utalnak ki elsősorban a fizikai dolgozóknak, többgyermekes igénylőknek. /ez utóbbiak száma 1516/. előnyben részesítik a fiatal házasságokat, akik közül jónéhányat ideiglenesen szoba-konyhás lakásokba helyeznek el. ebben az évben először adódik lehetőség nagyobbarányú lépcsőzetes cserékre. ezek révén is mindenekelőtt a munkások és a fiatal házasságok lakásproblémáját oldják meg. sönkívül teljesítik az idős emberek egészségügyileg indokolt cserekérését. a minálkovic és a teleti utcai lakótelepen, valamint a vágóhid utcában, összesen 346 lakást szánálnak. évente mintegy 150 életveszélyes lakás bérlőinek adnak megfelelő ott-hont.

a xvi. kerületi tanács keddi ülésén a lakótelepek gyermekintézményeinek létesítésével kapcsolatban elmondták: a jókai utcai lakótelepen megkezdtek a tizenhat tantermes iskola építését. a hatvan személyes bölcsőde és a száz személyes óvoda a tervidőszak végéig készül el. a centenáriumi lakótelepen a tervezettnél több lakás épül, ezért javasolták a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának: 24 tantermes iskolát létesítsenek az előirányzott 12 tantermes helyett. a bölcsőde és az óvoda építkezését előreláthatólag a jövő év első negyedében kezdik meg. az ond vezér uti lakótelep száz személyes óvoda alapjait még ebben az évben lerakták, miután a szövterv átadja a kivitelezési tervet./mti/

--

bb16. zuglóban: napirenden a gyermekegészségügyi ellátás helyzete

t don s pr bh -cz

1976. szeptember 14.

jóllehet a gyermekorvosi ellátás további aránytalanságai megszűntek ugyan zuglóban, - egy - egy orvosra a korábbi 966-1740 gyermekkel szemben most alig több mint ezer jut - a rendelések mégis zsufoltak; emiatt egy-egy apró emberkével átlagosan mindössze 4,7 percig tudnak foglalkozni - állapította meg keddi ülésén a xiv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

/folyt . köv./

- 15 -

9.20 bh
hgy 20

bb 16. /zuglóban: ... folyt./ bh

a zuglói körzetekben 24 gyermekorvos látja el a 14 éven aluli gyerekeket. a legsürgősebb feladat - mint hangsúlyozták - a csertő parki intézet zsufoltságának enyhítése. az itteni helyiség optimálisan négy körzet gyermekeinek fogadására alkalmas, de az új lakások benépesítésével még további két körzetet kellett kialakítani, nemcsak a telepen, hanem a csertő parki rendelőben is. hasonló a helyzet a thököly uti intézményben is, amelynek közelében - a nagy Lajos király uti lakótelepen - mind többen kapnak új otthont, s a gyermekek egészségügyi ellátásáról itt gondoskodnak. a zsufoltságon most úgy enyhítenek, hogy az eddigi rendelési időt két órától három órára emelik, s két újabb helyiséget nyitnak a rendelőben. a kerületi gyerekek jobb egészségügyi ellátását szolgálja a Ráskai Lea uti gyermekszakrendelő intézet, amely az Erzsébet királyné uti intézet helyett létesítettek. az új intézményt már úgy építették, hogy a későbbiekben is megfeleljen, amikor több apróság ellátásáról kell majd gondoskodni.

a megelőzés a gyermekorvosi munkában is alapvető követelmény. az orvosok tanácsadásokon, házi látogatások alkalmával adnak felvilágosítást a csecsemők helyes táplálásáról, figyelik és ellenőrzik az apróságok testi-szellemi fejlődését. a gyermekorvos egyik legfontosabb megelőző tevékenysége a védőoltások maradéktalan végrehajtása. ezen a területen - sokszor objektív okok miatt - elmaradások vannak. járvány esetén ugyanis oltási tilalom van, de más, egyéb betegségben szenvedő gyerekek sem kaphat oltást.

az orvosok egészségügyi szempontból rendszeresen ellenőrzik az óvodákat és az intézmények kis lakóit is; a gyermekintézményekben iskolaérettségi, a tanintézetekben pedig pályaalkalmassági vizsgálatokat végeznek. sporttal, testneveléssel kapcsolatos iskolaorvosi feladatokat is ellátnak.

a végrehajtó bizottság felhívta az érdekeltek figyelmét: a kerületben a rendelők belső átszervezésével, korszerűsítésével teremtsék meg a párhuzamos rendelések lehetőségét, és gondoskodjanak az iskolaorvosi rendelők felszerelésének pótlásáról./mti/

--

bb 19. nemzetközi tapasztalatcsere a takarékoságról

k kf gg ie bh hgy

1976. szeptember 14.

négy napig budapesten ülésezik az európai nagy takarékpénztárak 10. szakmai tapasztalatcsere konferenciája. a nemzetközi tanácskozás - amelyen 11 ország pénzügyi szakemberei a lakosság takarékosági és fogyasztási szokásaival foglalkoznak - kedden kezdődött./mti/

--

- 16 -

8.30 bh

8.30

bb 17. mélyhűtött haltej és ikra - a halért árubemutatója

i jf gg e bh -cz

1976. szeptember 14.

növekszik a hazai halhús-fogyasztás; elkészült a halászat 15 éves távlati fejlesztési terve, amely szerint 1990-re évi 10 000 vagon lesz a hazai haltermelés, a jelenleginek több mint háromszorosa. 1980-ig 700 vagonnal növekszik 1975-höz képest a haltermelés, ilymódon a lakosság ellátása is tovább javul.

a hazai haltermelés 70 százalékát felvásárló halértékesítő vállalat kedden a dél-pesti vendéglátóipari vállalattal közösen árubemutatót rendezett, amelyen egyebek között kiállították a korszerű félkész és konyhakész termékeiket. nagy sikere volt a szakemberek körében az egy kilogrammos halászlé alapanyagának, valamint a mélyhűtött haltejnek és ikrának, amely főleg az üzemelelmezésnél dolgozó szakácsoknak ad nagy segítséget a munkában. a háziasszonyok egyre inkább megkedvelik az utóbbi években a hazai vizekbe telepített növényevő halakat, főleg a busát, amely néhány évvel ezelőtt még eléggé nehezen volt értékesíthető, mert a háziasszonyok nem ismerték eléggé a konyhai feldolgozás receptjét: ez a halféle mindössze 3 százaléknyi zsírt tartalmaz, tehát diétás ételnek számít és kitűnő minőségű sült halat készíthetnek belőle. tovább bővítik a választékot a márványponttyal, amelyből idén 200 vagonnyit értékesítenek./mti/

--

bb 20. puja frigyes kubába utazott

t bc gk bh -cz

1976. szeptember 14.

dr. Raul Roa Garcia külügyminiszter meghívására kedden hivatalos, baráti látogatásra havannába utazott Puja Frigyes külügyminiszter.

a ferihegyi repülőtéren Rácz Pál külügyminisztériumi államtitkár és Szarka Károly külügyminiszter-helyettes bucsuztatta. jelen volt a bucsuztatásnál Floreal Chomon, a kubai köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

--

- 17 -

9.40 bh

10.20

bb 21. dénárok, tallérok, érmék, rendjelek - megnyílt a
3. numizmatikai aukció kiállítása

t kf tm bh -cz

1976 szeptember 14.

a bizományi áruház vállalat a képauciók mellett rendszere-
sitette az érme-árverést is. a 3. numizmatikai aukciót szeptem-
ber 19-én tartják. az árverés anyagát előzőleg a kedden
nyílt kiállításon megtekinthetik az érdeklődők a fehérvári
uti fővárosi művelődési házban, ahol egyébként nyitva van a
művészeti képaució kiállítása is.

a numizmatikai aukcióra gazdag anyag, több mint félmillió
forint kikiállítási áron 271 tétel gyűlt össze, kedvükre válogat-
hatnak a numizmatikusok a római birodalom dénáraitól a száz-
tallérokig, az orosz rubelekig. a magyar anyagban néhány árpád-
kori pénz, aba sámuél veretei találhatóak. a ritkaságok közé
tartozik ferenc józsef selmecbányai egy forintosának rézverete,
s az ugynevezett hullámos talpu 2 pengős, amelynek hibáját egy
verőszerszám téves használata okozta. találunk különlegességet
a kiállítás anyagában az érem- és rendjelgyűjtők is. érdeklődés-
re tarthatnak számot például a törökellenes hadjáratok emléke-
érmei. elérverezik majd a spanyol iii. károly rend nagycsilla-
gát, és a szerb nagy milos rend egy példányát.

a numizmatikai kiállítás szeptember 17-ig naponta 10-18.
óra között tekinthető meg./mti/

--

bb 22. bemutatóval egybekötött kertészeti tanácskozás ujfahértón

vid/ny -cz

1976 szeptember 14.

gyakorlati bemutatóval egybekötött tapasztalatcserét rendez-
tek kedden tudományos kutatók és kertészeti szakemberek részére
a gyümölcs-és disznóvényszeresítő kutató intézet ujfahértói ál-
lomásán. a tanácskozáson a kísérleti állomás szakemberei a szü-
ret megkezdése előtt ismertették a résztvevőkkel azokat az eljá-
rásokat, amelyeket a termésbiztonság érdekében alkalmaztak 100
hektáros termő almáskertjükben. az itt alkalmazott korszerű techno-
lógiai folyamat a termelés előkészítésétől a szüret legoptimáli-
sabb idejének megválasztásáig egy sor olyan elemet tartalmaz-
metszés, gyümölcscrítítás, vegyszeres termésszabályozás, növény-
védelem stb - amelynek együttes és célszerű felhasználása még a
kedvezőtlen időjárás mellett is biztosítja a közepes hozamot.
erről a gyakorlatban is meggyőződhetnek a kertészeti szakemberek.
közismert, hogy az időjárás az idén nem kedvezett az almának,
mégis ebben az almáskertben hektáronként átlagosan 170 mázsa kö-
rűli jóminőségű gyümölcsöt szüretelhetnek./mti/

10.35/ny

11/11

-18-

bb 23. együttműködés a társadalomtudományok kutatásában is -
vinogradov akadémikus nyilatkozata

i ro/zsu/ny -cz

1976 szeptember 14.

több mint egy hétig hazánkban tartózkodott v. a. vinogra-
dov, szovjet akadémikus, az ismert gazdaságtörténész, a szov-
jetunió tudományos akadémiaja mellett működő társadalomtudomá-
nyi tudományos, információs intézet / inion/ igazgatója. az ál-
tala vezetett tudományos kutatóhely tevékenységéről és annak
a hasonló témával foglalkozó szocialista intézetekhez fűződő
munkakapcsolatairól nyilatkozott elutazása előtt az mti munkatár-
sának.

- intézetem feladata hármas: egyrészt folyamatosan refe-
rálunk a szovjetunióban megjelenő valamennyi társadalomtudományi
munkáról; figyelemmel kísérjük a külföldön megjelenő marxista vi-
lágnézetű társadalomtudományi műveket, s emellett természetesen
áttekintést nyújtunk a harmadik világban napvilágot látó hasonló
jellegű kiadványokról is. a társadalomtudományok referálása el-
tér a természet-és műszaki tudomány terén végzett hasonló te-
vékenységtől; itt nem elég a munka lényegét adni, részletesen
kell foglalkozni a tartalommal, a szerző módszereivel, a téma
megközelítésének módjával is. ezeket a referátumokat a párt- és
a kormány szervei éppúgy igénylik és hasznosítják, mint a tudo-
mány emberei.

- legfontosabb kiadványaink a ,, társadalomtudományok a
szovjetunióban,, és a ,, társadalomtudományok külföldön,,. nem
kell hangsúlyozni annak jelentőségét, hogy a tudományos kuta-
tók,- akik általában egy-két nyelvet ismernek- 16, a társadalom-
tudományok valamennyi ágát felölelő sorozatunkból tájékozódhat-
nak 30 különböző nyelven megjelent szakirodalomról. külön ki-
emelném bibliográfiai mutatókat, a tudósok számára mérhetetle-
nül fontos ugyanis, hogy azonnal halljanak a világ bármely táján
frissen megjelent munkáról. témabibliográfiánk mellett érdeklő-
désre tartanak számot az egyes országokkal foglalkozó bibliográ-
fiáink is.

- szeretnénk ha minél több magyar szakember és tudós olvas-
ná intézetünk kiadványait, amelyeket a kultúra külkereskedelmi
vállalaton keresztül egyébként bárki megrendelhet. a nemzetközi
kapcsolatoknak nagy jelentőséget tulajdonítunk, s meggyőződésünk,
hogy az információ fejlődésében komoly szerepet játszanak.
/folyt köv/ -19-
11.00/ny

11/11

bb 23. / együttműködés ...folyt/ny

épp ezért fontos az az egyezmény, amelyet hat európai szocialista ország írt alá moszkvában. a nemrég létrejött nemzetközi társadalomtudományi információs rendszer célja, hogy összefogja a nemzetközi együttműködést, s egyesített erővel újabb információs kiadványokat jelentessen meg.

- célunk egy automatizált információs rendszer kialakítása, adatbankkal. ez valamennyi résztvevő ország számára egyforma tájékoztatói lehetőséget biztosít. nemcsak az információk lesznek jobbak általa, hanem a kutatásokat is bátrabban alapozhatják szolgáltatásainak felmerült a társadalomtudományok területén is a számítástechnika, a számítógépek alkalmazása. nem kívánom részletezni, de hasznosságuk a mi tudományunkban sokkal nehezebb, mint a természet-és műszaki diszciplínákban. amíg a fizika és a matematika - hogy csak néhány példát említek - egzakt tudomány, addig a társadalomtudományok osztály jellegűek, és világnézeti elemekben bővelkednek. mindezen sajátosságok és problémák ellenére bizunk abban, hogy a számítógépek hasznosságával kísérletező szakembereink hamarosan jó hírrel szolgálhatnak a társadalomtudósoknak is./mti/

-.-

bb 24. cukorrépa-fajta és növényvédelmi bemutató sopronhórcson

vid kz bh -cz

1976. szeptember 14.

az ország egyik fő cukorrépatermő vidékén a kisalföldön minegy 30 ezer hektárt vetnek be évenként ezzel a fontos ipari növényvel. az új fajták kikísérletezésében és meghonosításában nagy szerepe van a sopronhórcsói répatermesztési kutató intézetnek. ezért is kísérte nagy érdeklődés a szakemberek körében azt a cukorrépa-fajta és növényvédelmi bemutatót, amit kedden rendeztek meg sopronhórcson. a cukoripar és a répatermesztő gazdaságok képviselőit a kutatók az eddigi eredményekről, a nemesítések jelenlegi állásáról és célkitűzéseiről tájékoztatták.

jelenleg más két egymagu sopronhórcsón kikísérletezett fajta van a köztermesztésben, a kísérleti parcellákon pedig három új fajtajelöltet vizsgáztatnak. annyi máris bizonyos, hogy az új fajtajelöltek technológiai értékben és vetőmag minőségben jobbak a jelenleg termesztett fajtáknál.

a sopronhórcsói cukorrépa fajta és növényvédelmi bemutató résztvevői a tudományos eredményeket ismertető előadások után megtekintették a kutató intézet tenyészertjét./mti/

-.-

- 20 -

11.10 bh

11.31

bb 25. kisz-védnökség a paksi atomerőmű építkezésén - többszáz hegesztőre lesz szükség

vid kz bh -cz

1976. szeptember 14.

ez év májusában, a kisz ix. kongresszusán, határozat született többek között arról is, hogy a paksi atomerőmű kiszépítés legyen. hazánk alakuló új ipari bázisán sok a fiatal arc: a három ezer dolgozó mintegy kétharmada harminc éven aluli és ez az arány a jövőben még inkább a javukra változik.

a kisz elsősorban arra törekszik, hogy a népgazdaság különböző területein dolgozó, de az atomerőmű építkezésben közreműködő többtucat vállalat fiatalosságát az erők koncentrálására mozgósítsa azzal a céllal, hogy a paksra rendelt gyártmányok, berendezések, alkatrészek, anyagok jó minőségben, időben elkészüljenek. járjanak élen a fiatalok a magas műszaki követelményeket támasztó új technika elsajátításában, példamutató önképzésben. rendkívül fontos például, hogy az építkezésre várt többszáz minősített hegesztő összejöjjön. ez a fiatalok szakmája, tehát a kieszések mozgósításával könnyebben oldható meg ez a gond.

a védnökség szerződését még nem írták alá a kommunista ifjúsági szövetség és az érintett vállalatok vezetői. még tart a programok, vállalatok egyeztetése. a helyszínen azonban már serény munka folyik az ifjúsági szervezetekben. mindennekelőtt a feltételeket teremtik meg a védnökséghez, hogy a gazdasági, politikai, kulturális vállalatok teljesítésére képesek legyenek.

elsődleges cél volt a szervezeti élet kialakítása, az ország minden tájáról érkező fiatalok összefogása. tavaly még csak négy kisz alapszervezet működött a beruházáson, ma már tizenhárom több mint háromszáz taggal. az év első negyedében megalkult az atomerőmű építkezés kisz bizottsága. első kezdeményezésük a kisz, zöldutas, megérkezésében sikerrel járt. a monumentális üzemi főépület kivitelezésével megbízott 22-es állami építőipari vállalatnak 1977-re igazolták vissza 27 000 tonna kohósalak szállítását, amiből a vasúti vágányok mellett rakodóteret kell kialakítani. az anyagra viszont már most nagy szükség van, hogy a közelgő esős évszakban is befuthassanak a szerelvények az építkezésre, rakodni lehessen. a dunai vasmű kisz bizottságával felvették a kapcsolatot és a kért segítség teljesült. a salak megérkezett, egy másik alkalommal a kábel művek kisz bizottságának mozgósítására kapott határidő előtt kábelt fontos villamosítási munkákhoz az atomerőmű építkezés.

a legközelebbi kisz program: fórumokon ismertetik a fiatalokkal az atomerőmű kivitelének programját, a feladatok összefüggését, hogy megértsék egymás segítségének, vagy hátráltatásának következményeit. sorra alakulnak a kisz és ifjúsági klubok rövidesen megnyílik a központi kisz klub, ahol orosz nyelvoktatás is lesz. a magyar-szovjet együttműködésen alapuló beruházáson ugyanis kívánatos, hogy minél többen értsék a baráti ország nyelvét, ahonnan szakembereket, nagyértékű berendezéseket várnak paksra.

/folyt. köv.

- 21 -

11.35 hh

bb 25. /kisz-védnökség.... folyt./ bh

a kisz helyben gondoskodik a tisztségviselők továbbképzéséről, hogy ne kelljen a fiatalokat a munkából kivonni. paks új lakótelepén lévő munkásétimben hetenként két alkalommal mozielőadást tartanak. két kispálya készül a labdarugóknak. a szerény lehetőségeket is kihasználják a fiatalok hasznos időtöltésére, kulturált szórakozására, amíg a nagyon szép, modern művelődési központ és sporttelep elkészül.

magyarországon eddig példátlan méretű beruházás vezetői úgy vélekednek: a paksi atomerőművet építeni, majd abban dolgozni, magas követelményeket támasztó feladat. ezt a fiatalok akkor tudják igazán teljesíteni, ha nemcsak egyéni bódogulásuktól vezéreltetve, választják, paksot, hanem rangnak is tekintik ott dolgozni, élni a közösségért./mti/

--

bb 26. siremléket állítottak böjtös sándornak

vid kz bh -cz

1976. szeptember 14.

siremléket állított balassagyarmat tavaly elhunyt díszpolgárának, böjtös sándor nyugalmazott őrnagynak, a városi tanács, valamint a magyar néphadsereg. böjtös sándor 1973-ban alapítványt létesített a tehetséges munkásgyerekek továbbtanulásának támogatására. az alapítvány összegéhez az ipari üzemek szocialista brigádjai is hozzájárultak, így az ma már meghaladja a kétszáz ezer forintot. a fekete márvány siremléket kedden katonai tiszteletadással avatták fel a balassagyarmati temetőben./mti/

--

bb 27. oravec z józsef,

tm/n y pr -cz

1976. szeptember 14.

a szocialista hazáért érdrend kitüntetettje 68 éves korában elhunyt. bucsuztatása és hamvainak elhelyezése szeptember 18-án negyed háromkor lesz a kistérségi temetőben.

mszmp ix. ker. bizottsága

magyar vagon és gépgyár vörös csillag gépgyára ./mti/

--

11.44/ny

-22-

13

bb 28. megkezdődött a répafeldolgozás az ercsi cukorgyárban

vid/kz/ny -cz

1976 szeptember 14.

megkezdődött a répafeldolgozási idény kedden az ercsi cukorgyárban. a 84 éves üzemet jelentősen felújították, 90 millió forintos beruházással új kazánházat, centrifugát, és len-gyelgyártmányú diffúziós berendezést építettek be. a gyár kapacitása ezzel havi 1650 tonnáról 2400 tonnára emelkedett. az idei kampányban 130 nap alatt összesen 235 ezer tonna répát dolgoznak fel ercsiben. gondosan megszervezték a répaátvételt és szállítást is. egyelőre három helyen - sárbogárdon, tolnamözsön, és decsen - kezdték a felvásárlást. de októbertől negyven helyen, naponta 10 ezer tonna répát vesznek át. a répa felét közúton, felét vasúton szállítják ercsibe, ahol a kirakást és előkészítést is teljesen gépesítették./mti/

--

L szeletprest

bb 29. rendőrségi hírek

zsu/ny -cz

1976 szeptember 14.

sopronhorpács és zsira közötti útszakaszon gasch ede 19 éves gépkocsivezető, sopron-brennbergbányai lakos tehergépkocsival figyelmetlen vezetés miatt az utmenti árokba hajtott, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. két utasa könnyű sérülést szenvedett.

albertirsa és ceglédbercel közötti útszakaszon gál istván, 22 éves gépkocsivezető, tápiógyörgyei lakos nysa gépkocsival figyelmetlen vezetés közben egy vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsinak ütközött, majd az utmenti árokba hajtott és felborult. a baleset következtében a nysa gépkocsi utasai közül mészáros sándorné 51 éves szücs, szolnoki lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. kenderesi jános 33 éves műszaki vezető szolnoki lakos és gál istván, a gépkocsi vezetője súlyos sérülést szenvedett.

/folyt köv/
11.50/ny

-23-

13

bb 29. / rendőrségi ...folyt/ny

nyiregyháza belterületén, dóka jános 24 éves gépkocsi-vezető, nyirmadai lakos, tehergépkocsival figyelmetlen vezetés közben elütötte a vele azonos irányban haladó kerékpárost. tóth istván 72 éves nyugdíjas helyi lakost. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyosan sérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt. dóka jános ellen a rendőrség eljárást indított.

kalocsa határában, rideg jános 32 éves segédmunkás, kiskörösi lakos kerékpárral szabálytalan kanyarodás közben egy tehergépkocsinak ütközött. a baleset következtében rideg jános olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

monor belterületén egy kereszteződésben galbács sándor 42 éves helyi lakos, tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget egy motorkerékpárnak, és annak vezetője, turi mihály 21 éves betanított munkás, helyi lakos, hogy az összeütközés elkerülje, erősen fékezett, és felborult az uttesten. turi mihály olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. galbács sándor ellen a rendőrség eljárást indított.

x x x

nagykovácsiban a pest megyei villanyszerelő vállalat egyik lakókocsijában szeidl Antal, 26 éves villanyszerelő, budapesti lakos dohányzás közben elaludt, amelynek következtében tűz keletkezett. a szerencsétlen férfi a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

--

11.55/ny

-24-

Hq 13-

bb 30. a nyárutó ismét megélénkítette a balaton vendégforgalmát

vid bh -cz

1976. szeptember 14.

a balatonnál, ahol - az üdülők beutaltjaival együtt - még több mint 40 ezerre tehető az állandó vendégek száma, az ismét kellemes időjárás hatására újból megélénkült a vendégforgalom. a tóhoz vezető utakon időnként kisebb autókaravánok torlódnak össze. a hazai vendégjáráson kívül jelentős a külföldi turistaforgalom is. a tónál tartózkodók közül sokan meghosszabbították balatoni programjukat. különösen eleven a forgalom síófokon, ahol a szállodasor előtt szeptemberben is állandóan zsúfoltak a parkirozók. a balatonon a strandok egy részét még nyitvatartják az érdeklődés miatt. az idősebb korosztály azonban már jobbra a melegvízi fürdőket kereste fel. hévíz forgalma rendkívül élénk. a melegvízi gyógyfürdőhely valamennyi utcáját zsúfolásig megtöltötték a parkirozó gépjárművek. tömegesen látogatnak el a balaton partról zala-karosra és igalba.

a balaton vidékén a jó időjárást kihasználva, sokan keresik fel ezekben a napokban a balatonfelvidéket szüreti programmal. a badacsonyi kirándulások naponta átlagban tízezer embernek nyújtanak élményt. /mti/

--

bb 31. közművelődési kérdésekről tárgyalt a hajdu-bihar megyei tanács vb

vid kz bh -cz

1976. szeptember 14.

a közművelődés helyzetét és a fejlesztésével kapcsolatos feladatokat tárgyalta meg kedden debrecenben megtartott ülésén a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága.

az előterjesztett beszámoló és a hozzászólások szerint ebben a tekintetben az ipari munkásság körében történt a legjelentősebb változás az utóbbi években. a különféle közművelődési intézmények mellett nagy szerepet vállaltak és kaptak a munkásművelődésben a szocialista brigádok. ugrásszerűen javultak az iskolán kívüli felnőttoktatás eredményei is a munkások körében. /folyt. köv./

- 25 -

12.03 bh

Hq 13-

bb 31. /közművelődési ... folyt./ bh

a közművelődési intézmények már nemcsak a szervezésben vesznek részt, hanem a gyakorlati tanításban is. jelentős eredmények születtek az ipari munkások körében a film-esztétikai nevelés, a színházbajárás, a zenei, képzőművészeti nevelés területén. nagy sikere van a szocialista brigádok mozibérletének, a munkás-filmkluboknak. mindez nemcsak számszerű, hanem tartalmi gazdagodást is jelent. az országos filharmonia 1974-ben indított munkásbérleti hangverseny sorozata egyre nagyobb népszerűségnek örvend s a bérleők száma meghaladja a 2200-at. a képzőművészeti nevelésben az „üzemi tárlatok, „jelentenek előrelépést, s szinte valamennyi ma élő hajdusági festőművész és szobrász rendezett már műveiből kiállítást gyárakban, üzemekben. az üzemek képzőművészeti alkotására is jelentős összeget fordítanak.

a munkásszállások közművelődési tevékenységének a javulásáról is számot adtak a végrehajtó bizottsági ülésen. a moziüzemi vállalat rendszeres vetítései, a különböző bérleti akciók, előadássorozatok és műsoros rendezvények ma már folyamatos képeznek. sem a munkahelyükön, sem a falujukban nem sikerült bevonni őket a rendszeres művelődési programba.

/mti/
Továbbra is gond azonban a -- bejáró munkások művelődése.
még

bb.32. időjárásjelentés

a/-cz

1976. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én, kedden 13.00 órakor:

nyugat felől időnként megnövekszik a felhőzet

európa nyugati felén tulnyomóan felhős, hűvös idő van és ismétlődő esőket, záporokat, jelentenek. ezzel szemben a kontinens középső és keleti részén, valamint dél- Európában napos, száraz az idő és az évszakhoz képest szokatlanul meleg van. napközben még 25-29 fokos hőmérsékleteket is mérnek. egyelőre a kárpát-medence is ehhez az utóbbi területéhez tartozik, de a következő 36 órában már időnként erősen megnövekszik a medence nyugati része felett a felhőzet.

/folyt.köv./
13.00/a

- 26 -

bb.32./ időjárásjelentés.....folyt./-a

hazánkban hétfőn 6-11 órán át sütött a nap. eső sehol sem esett és kora délutánra 24-29 fokot ért el a hőmérséklet. a déli órákra a keleti országrészben megélénkült, a dunántulon pedig megerősödött a déli szél. ott viharos széllelkések is többbizben előfordultak. az éjszaka is tulnyomóan derült volt és átmenetileg a szél is mérséklődött. a hőmérséklet mégsem süllyedt 11-17 foknál mélyebbre.

kedden délelőtt a dunántulon megnövekedett a felhőzet, és ismét sok helyen megélénkült a déli szél. 11 óráig 20-26 fokra melegedett a levegő. az ország keleti felén viszont folytatódott a tulnyomóan derült és igen meleg idő. 11 órakor már mindenütt 25 fok felett volt a hőmérséklet.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 21.1 fok volt. ez 4,0 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma délben budapesten a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, mérsékelten süllyed.

a balaton viz 11 órakor siófoknál 18 fokos volt.

várható időjárás szerda estig:

nyugat felől időnként erősen megnövekvő felhőzet, a dunántulon helyenként záporosóval, zivatarral. több alkalommal megélénkülő, helyenként megerősödő déli szél.

hajnalban erős párásság.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-16, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán a dunántulon 22-25 a keleti országrészben 25-29 fok között.

a duna vízállása budapestnél 226 cm.

/mti/

13.05/a

Ha 13.50

- 27 -

bb.34. nemzetközi méhésztudományi szimpozion budapesten

t/kg/kg/ie/a/-cz

1976.szeptember 14.

négynapos nemzetközi méhésztudományi szimpozion kezdődött kedden a magyar tudományos akadémián; tíz ország szakemberei tartanak előadásokat a méhésztudomány fejlesztésének tudományos kérdéseiről. a tanácskozáson a méhésztudományok világszervezetének képviselői is részt vesznek.

magyarországon a méhésztudomány lendületesen fejlődésnek indult, az utóbbi husz évben megtízszereződött a méztermelés, jelenleg évi 9000 tonna. ennek nagy része exportra kerül, az egy főre jutó hazai fogyasztás alig két deka. pedig a méz táplálkozás-életlen szempontból igen értékes eledel.

a most kezdődő nemzetközi tanácskozás a mézhozam további növelésének lehetőségeit vizsgálja. amint az előadásokból is kitűnik, legfontosabb feladat a méhek számára a megfelelő legelő biztosítása, a mezőgazdaság kemizálása nyomán ugyanis csökkent az erre alkalmas terület. tavasszal ugyan, a növények bőséges virágzása idején, dúsulhatnak a méhek a táplálékban, nyáron azonban már szűkösebb a legelőhelyük, többnyire csak az akácerdők jelentik ilyenkor a méhésztudományok bázisát. ezért a kutatók a megfelelő legelőterület kiválasztására és a vegyes méztermelés arányának növelésére megkeresték azokat a növényeket, amelyek nyári időszakban is alkalmasak a méhek legelőjéül. a lucerna, a vöröshere, és a napraforgó virágát különösen kedvelik ilyenkor a méhek.

a méhek a jobb megporzás elősegítésével a növénytermesztőknek is hasznót hajtanak, akár 70 százalékkal is növekedhet például a méhlegelőként is használt vöröshere-táblán a magtermelés. mint a tanácskozás több előadása is leszögezi, a mezőgazdasági üzemek és a méhésztudományok együttműködésével, a körültekintőbb növényvédelemmel gazdaságosabb lehetne a növénytermesztés és a méhésztudomány is.

a méztermelés növelésének másik lehetősége az új kaptártípusok széleskörű alkalmazása, ehhez a szimpozion alkalmával szerzett nemzetközi tapasztalatok különösen jól hasznosíthatók. hamarosan meg is kezdik a korszerű kaptárak hazai elterjesztését, aminek nyomán nemcsak a méztermelés növekedhet, hanem a minőség is javulhat, csökken ugyanis ezekben a kaptárakban a méz víztartalma, több viszont az enzím benne./mti/

13.10/a

-.-
- 28 -

13.10

bb.33. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 óráig

a/-cz

1976. szeptember 14.

1. tit természettudományi stúdiója
2. eszperantó magazin
3. zenés mesejáték
4. fűszerpaprika
5. dél-magyarország legnagyobb áruháza békéscsabán
6. bővítik a Lajta folyó medrét
7. ötven millió forint környezetvédelemre
8. megkezdtek a jónatán alma szedését
9. minisztériumi állásfoglalása
10. feltöltik a tűzép készleteket
11. pátzay pál kiállítás
12. egy hét múlva nyit a bnv
13. építőanyag tervén felül
14. szüreti szezomnyító
15. évente 400-700 új lakás
16. napirenden a gyermekegészségügyi ellátás helyzete
17. halért árubemutató
18. szlovákiai turnéra utazott a radnóti szinpad
19. tapasztalatcsere a takarekosságról
20. puja frigyos kubába utazott
21. nimizmatikai aukció kiállítás
22. kertészeti tanácskozás ujfahértön
23. vinogradov akadémikus nyilatkozata
24. növényvédelmi bemutató
25. kisz-védnökség
26. siremléket állítottak böjtös sándornak
27. elhunyt oravecz józsef
28. megkezdődött a répafeldolgozás
29. rendőrségi hírek
30. nyárutó a b/atonon
31. hajdu-bihar m. tanács vb ülése
32. időjárásjelentés
33. hírnagyok
/mti/

-.-

13.15/a

- 29 -

13.15

bb 35. a népfrentmozgalom a tanácsok legszélesebb tömeg-
politikai bázisa - dr.papp lajos államtitkár nyi-
latkozata

i gy/zsu pr bzs -cz

1976. szeptember 14.

a tanácsok és népfrentbizottságok közötti együttműkö-
dés egyik fontos tényezője a településfejlesztésnek, a helyi
tanácsi feladatok megoldásának, a szocialista demokrácia ki-
bontakozásának. e feladatok megoldásában a hazafias népfrent
és a tanácsi szervek között eredményes együttműködés alakult
ki. a cél eléréséhez vezető utat a hazafias népfrent orszá-
gos titkárságának és a minisztertanács tanácsi hivatalának
1971-ben közösen kibocsátott irányelvei fogalmazták meg.

- mi valósult meg az elhatározott feladatokból, né-
hány év távlatában miben látja a tanácsi - népfrent együtt-
működés előnyeit? - erről folytatott beszélgetést dr. papp
lajos államtitkárral, a minisztertanács tanácsi hivatalának
elnökével győri margit, az mti munkatársa.

- a tanácsok és a népfrent szervek együttműködése nem
ujkeletű, viszont közös tennivalóink meghatározásával rend-
szereesebbé, tervszerűbbé vált az utóbbi években, s ezt az
eddigyi eredmények is alátámasztják - mondotta bevezetőben
dr.papp lajos. - szocialista államrendünk minden más társa-
dalmi rendszertől eltérő sajátossága nemcsak abban van, hogy
a dolgozó nép érdekeit szolgálja, hanem, hogy az elhatáro-
zott nagy célokat a társadalom cselekvő támogatásával, az
alkotó milliók bevonásával valósítja meg. ez a kiindulópont-
ja a központi célok, a helyi feladatok összehangolt megvaló-
sításán különböző eszközökkel munkálkodó tanácsok és a nép-
frent együttműködésének. aktív közélet, a lakosság közvetlen
részvétele a helyi feladatok megvalósításában úgy teremthe-
tő meg, ha azok, akik érdekében a végrehajtás történik, ér-
tik, helyeslik a célkitűzéseket, s lehetőséget kapnak a be-
kapcsolódásra. a munka elsődleges segítői ma már a népfrent-
bizottságok. állíthatjuk, hogy mindaz, ami a városokban, közsé-
gekben a lakosság érdekében, életkörülményeinek jobbítá-
sára történik, nagyrésztben az együttes cselekvés, a tanácsi
és népfrentszervek közös munkálkodásából valósul meg.

13.10/bzs

- 30 -

/folyt. köv./

14.15

bb 35. /a népfrentmozgalom ... 1. folyt./bzs

külön-külön, de együttesen is sokat tettek az utóbbi eszten-
dőkben a tanácsok dolgozói és a népfrent aktivistái azért,
hogy az állampolgárok minél nagyobb számban legyenek részei
lakóhelyük gyarapításának, szépítésének, véleményt nyil-
váníthassanak az életkörülményeik javítását szolgáló kérdé-
sekben. együttműködésük tartalmi és formai gazdagítására
irányelvek kidolgozásával segítettük olyan fontos területe-
ken is a munkát, mint a tanácstagok tájékoztatása, a lakó-
és utcabizottságok újjáválasztása és működése, a település-
fejlesztési munka szervezése és lebonyolítása. ez utóbbinál
érdemes településenként is vizsgálni, értékelni, hogy mi min-
dent rejt magában az a több milliárd forintos érték, ame-
lyet a iv. ötéves terv időszakában az önkéntes társadalmi
munka teremtett elő, e mellett szólni kell az idős emberek-
ről való gondoskodásról, a fiatalokkal való sokoldalú törő-
désről és sok más felbecsülhetetlen értékű társadalmi áldo-
zatvállalásról, amely egyuttal a lakosság közéleti aktivitá-
sának, az egymásért kész tenniakarásnak szép emberi szere-
tetet tanusító nevelő megnyilvánulásai. a köz javára vég-
zett társadalmi munka napjaink szocializmust építő társadal-
mában növekvő társadalmi igény. a településfejlesztést se-
gítő társadalmi munkára vonatkozó kormányhatározat és együt-
tes irányelv érvényesülésével különösen a város- és község-
fejlesztés területén vált aktívabbá a lakosság, a dolgozók
összefogása, de körültekintőbb lett a szervező, előkészítő
munka színvonala is, javult a legjobbak tevékenységének tár-
sadalmi elismerése. a kedvező tapasztalatok között kell meg-
említeni, hogy ma már a felajánlások többsége kapcsolódik a
tanácsi költségvetéshez és fejlesztési célokhoz, s mintegy
,,beépül,, a megyei, helyi tanácsi tervekbe. több megyében
és településen - például szolnok és győr-sopron megyében
is - a testületek által elfogadott éves és középtávu ter-
vek ismeretében társadalmi munkaprogramok is készültek. ez
a gyakorlat elősegítette a konkrét vállalatok megtételét,
az előrelátó, az adott körülményekkel is számot vető szer-
vezőmunkát. az önkéntes vállalatok legszebb eredményei a
gyermek- és szociális intézmények gyarapításában, karban-
tartásában születtek.

I társadalmi

/folyt. köv./

13.15/bzs

- 31 -

14.15

bb 35. /a népfrentmozgalom ... 2. folyt./bzs

együtt budapestért; virágos falu; egy brigád, - egy osztály; egy üzemsz - egy játszótér; ifjuság a városért - város az ifjuságért; - és még hosszan sorolhatnánk az egy-
azon törekvést kifejező sikeres településfejlesztési versenyeket. közülük több a feladat megvalósítása után is tovább él, rendszeres patronálási formává fejlődik, erősítve a lakosság, a fiatalok és az idős emberek kollektívával való kapcsolatát, az egészséges lokálpatriotizmust, a helyi közélet fejlesztését. a lakóhely-fejlesztés társadalmi összefogáson alapuló egyszerűségét és egyben új formáit jelzik a szaporodó lakossági társulások, több üzem, intézmény összehangolt kollektív vállalásai. sopronban az egyetem tanárai és diákjai az erdőgazdaság, néhány üzem munkáskollektívái fogtak össze a város és környékének fásítására. veszprém megyében például 17 termelészövetkezet, budapestben 11 üzem vállalta egy szociális otthon megépítését, működési feltételeinek biztosítását. örvendetes, hogy a településfejlesztési feladatok megvalósításának az utóbbi esztendőkkben fontos tényezőjévé váltak az üzemi, munkahelyi kollektívák, különösen a szocialista brigádok tagjai. városaink és községeink további felvirágoztatása, az ott élő emberek életkörülményeinek javítása, az v. ötéves tervcélok sikeres végrehajtása, közös erőfeszítéseket igényel az élet minden területén. tudjuk jól, hogy megnövekedett feladataink csakis a lakossággal, az üzemi, intézményi, termelészövetkezeti dolgozók közreműködő cselekvésével, a döntések meghozatalában, végrehajtásában és annak ellenőrzésében való aktív részvételükkel valósíthatók meg.

- a közvetlenül érvényesülő demokrácia keretei a városokban a lakóbizottságok, s a lakosság öntevékeny, nem kevésbé jelentős fóruma a falugyűlések intézménye: ezek megszervezése a tanácsok és a népfrentbizottságok együttes feladata. hogyan élnek városban és falun a szocialista demokrácia kibontakoztatásának e közvetlenül érvényesülő lehetőségeivel, hogyan gyümölcsözik ezen a területen a tanácsok és a népfrentbizottságok együttműködése?

/folyt. köv./

13.20/bzs

14.15

- 32 -

bb 35. /a népfrentmozgalom ... 3. folyt./bzs

- 1973-74-ben budapestben és a vidéki városokban 15.656 lakó- és utcabizottságot választottak meg. az özszejöveteleken mintegy 600 ezren vettek részt, s 70 ezren fejtették ki véleményüket. annak idején sikeresnek értékeltük a választási munkát, amely egyértelműen a párt-, a tanács- és a népfrentszervek tervszerű, összehangolt munkáját, a lakosság aktivitását dicsérte. működésük kezdeti tapasztalatai biztatóak: mind jobban érvényre jut öntevékeny társadalmi-érdekképviseleti jellegük, a lakóterületi munka társadalmi, politikai, mozgalmi segítése. egyre tervszerűbbé válik a lakóbizottságok tájékoztatása, a tanács- tagi beszámolókra való mozgósítás, a társadalmi munka és a tisztasági munka szervezése. a főváros több kerületében például feladatul tüzték ki a tanácsai fejlesztési tervek özszeállításához való javaslatok gyűjtését. tapasztalataink szerint a legnagyobb aktivitás a lakóház ügyei iránt nyilvánul meg, ami egyben az érdekképviseleti oldal kezdeti erőteljesebb megnyilvánulása. az új mozgalmi és szervező típusu munkastilus kialakítására hosszabb időre van szükség, bár ennek biztató jeleivel már ma is találkozhatunk. itt szeretném megemlíteni, hogy míg a lakóbizottságok kapcsolata gyümölcsözően alakult a tanács- tagokkal, korántsem zökkenőmentes mindenütt az együttműködésük a tanácsai szakigazgatási szervekkel, intézményekkel, az ingatlankezelő vállalatokkal. gyakori panasz, hogy az érintett szervek még a házon belüli kérdésekben sem kéri ki a lakóbizottságok véleményét, olykor javaslataikat is figyelmen kívül hagyják. a jövőben fel kell lépni az ilyen visszahúzó jelenségek ellen, annál is inkább, mert a bizottságok, mint a lakók véleményének kifejezői jelentős társadalmi erőt képviselnek. munkájuk most van kibontakozóban, most igénylik tehát a legtöbb segítséget, irány- mutatást is. a tartalmi „átállítás”, gondjainak áthidalása nem kismértékben mulik a tanácsai és népfrent bizottságok cselekvő támogatásán, azon, hogy fokozottabb figyelemmel kísérik tevékenységüket, biztosítsák annak mozgalmi és szakmai feltételeit.

- ma már évente mintegy 350-400 ezer állampolgár vesz részt a falugyűléseken és hozzávetőlegesen 30 ezer hozzászólás, javaslat hangzik el. a véleményt nyilvánító lakosságot közvetlenül érintő helyi kérdésekkel foglalkoznak, de napirenden tartják az országos jelentőségű gazdasági, politikai és kulturális kérdéseket is. mint ismeretes, a tanács- törvény a közös tanácsu községekben előírja, az önálló tanácsu községekben pedig ajánlja a falugyűlések megtartását. /folyt. köv./

13225/bzs

- 33 -

14.15

bb 35. /a népfrontmozgalom ... 4. folyt./bzs

napjainkban népszerűségük már vitathatatlan, ezt igazolja a községek lakosságának nem egy helyen több száz fős részvétellel megtartott összejövele. a helyi tanácsok is felismerték, hogy a szocialista demokrácia további szélesítésének, a lakossággal való kapcsolatok szorosabbá tételének, a közvélemény formálásának egyik jelentős fóruma a falugyűlés, amely jól szolgálja a politikai célok ismertetését, a tervek kialakítását és megvalósítását. a községi és nagyközségi tanácsok többsége helyesen használta fel a lakosság tájékoztatására, véleményének megismerésére és formálására. 1971 óta ország-szerte több mint 12.600 falugyűlést tartottak meg a hazafias népfront községi bizottságainak segítő-szervező közreműködésével. az idén február 15 és március 31 között, a községekben, nagyközségekben összehívott falugyűlések kettős feladatot láttak el: tájékoztattak a hazafias népfrontbizottságok négyéves munkájáról és szinterévé váltak a népfrontbizottságok újjá-választásának. emellett informáltak a iv. ötéves terv teljesítéséről és az v. ötéves terv helyi célkitűzéseiről. sok helyen jelen voltak az országgyűlési képviselők, megyei tanács-tagok, képviseltették magukat a tanácsok és a népfront megyei bizottságai. elmondható, hogy a falugyűlések többségükben betöltötték szerepüket, hozzájárultak a községi tanács és a lakosság kapcsolatának szilárdításához, a szocialista demokrácia fejlesztéséhez.

- a népfrontmozgalom, mint a szocialista közélet és a szocialista demokrácia fejlesztésének tényezője napjainkban a tanácsok legszélesebb tömegpolitikai bázisa. az elkövetkező időben minden erőnkkel az v. ötéves terv céljainak való-raváltásán, a gazdasági szervező- és kulturális nevelőmunka javításán kell munkálkodnunk. a gazdasági tevékenységet segítő munka középpontjába az anyagi és szellemi értékekkel való ta-karékosságot, az ésszerű megoldások alkalmazásának gyakorlatát kell állítani, gyümölcsöztetve együttműködésünket az állami feladatok megoldásában. közös munkánk tartalmi, formai gazdago-dása, s nem utolsó sorban az eddigi eredményeink is arra ösz-tönöznek bennünket, hogy megőrizve együttműködésünk jó hagyo-mányait, a népfront vi. kongresszusát követően, az ott elfo-gadott dokumentumok alapján továbbfejlesszük kapcsolatainkat. újabb feladatokkal egészítsük ki annak érdekében, hogy cselek-vő egységben valósuljon meg a xi. kongresszuson elhatározott központi célkitűzésünk, a fejlett szocialista társadalom épí-tése, - mondotta végezetül dr.papp lajos. /mti/

13.30/bzs

1 fontos

- 34 -

bb 36. az operaház igazgatósága közli,

s pr bh -cz

1976 szeptember 14.

hogy závodszky zoltánnak, az operaház örökös tagjának és nyu-galmazott magánénekesének temetése szeptember 20-án, hétfőn 13.30 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

..-

bb 37. pártmunkásküldöttség az ndk-ból

gk pr bh -cz

1976. szeptember 14.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására kedden budapestre érkezett a német szocialista egységpárt pártmunkásküldöttsége, amelyet karl raab, a köz-ponti bizottság osztályvezetője vezet. a küldöttséget a ferri-hegyi repülőtéren kozári józsef, a kb osztályvezetője fogadta. jelen volt georg folk, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

..-

bb 38. tanévnyitó a szegedi józsef attila tudományegyetemen

vid kz bh -cz

1976 szeptember 14.

a szegedi egyetemek dugonics téri központi épületének aulájában kedden tartották meg a józsef attila tudományegye-tem tanévnyitóját. az ünnepségen részt vettek csongrád megye és szeged párt és állami vezetői, valamint az oktatási minisz-terium képviselői. dr. antalffy györgy, az egyetem rektora köszöntötte az ünnepség résztvevőit, közöttük a különféle ka-rokra beiratkozott ezerharmincöt elsőéves hallgatót. az egyetem valamennyi évfolyamán az idén háromezerkilencszázhet-venketten tanulnak, közöttük jugoszláv, kubai, libanoni, viet-námi diákok. a tanévnyitó alkalmából a hatvanöt éve végzett dr. gábory bentalan jogásznak vas diplomát nyújtottak át, hárman gyémánt-, tizenegyen arany diplomát kaptak./mti/

..-

- 35 -

13.30 bh

14.40

bb 39. az ipari dolgozók munkaegészségügyi helyzetéről tárgyalt a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz/ny -cz

1976 szeptember 14.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden szegeden ülést tartott. megtárgyalták többek között az ipari üzemek munkaegészségügyi helyzetét. a felmérések szerint a legnagyobb gondot a zajártalom okozza, főleg a textilipari üzemekben. a hajdu-bihar megyei köjál zajmérő csoportja folyamatosan végez ellenőrző felméréseket. szakvéleményük alapján hozott határozatok elsősorban az egyéni védőeszközök viselésére terjednek ki, kevés esetben találnak és alkalmaznak a vállalatok műszaki megoldást. akadnak azonban jó példák, helyes kezdeményezések. a csongrádi butorgyárban és a csongrádi fűtőberendezéseket gyártó vállalatnál ugynevezett hangnyelző falak beépítésével, egyes gépek szigetelésével sikerült számottevően csökkenteni a zajszintet.

arról is szó esett a testület ülésén, hogy bár az utóbbi években csökkent a porártalom a megye üzemeiben, még sok a ten-nivaló ezen a téren. főleg a kendergyárakra vonatkozik ez a meg-állapítás. a legtöbb érintett üzemben növelték az elszívó beren-dezések határfokát, illetve újakat, korszerűbbeket szereltek fel. ennek ellenére időnkint a határérték felett van a porszenyve-zettség. problémát okoz az is, hogy a dolgozók a részükre kiadott egyéni porvédő eszközöket nem minden esetben használják.

a vegyi ártalom elleni védekezés is hasonló gondokat okoz. főleg a kisüzemknél, az ipari szövetkezeteknél tapasztalata az ellenőrző szervek benzines és ólmos levegőszennyezettséget. ahol a technológia megengedi - mint például az alföldi porcelán-gyár edényüzemében - ott az egészségkárosító anyagokat más, az egészségre ártalmatlan anyagokkal helyettesítik.

a végrehajtó bizottság határozatában felhívja az érintett vállalatok és az illetékes szervek figyelmét a hiányosságok megszüntetésére. a megyei tanács egészségügyi osztályát pedig utasi-totta, hogy a csongrád megyei közegészségügyi állomáson hozzon létre zajmérő csoportot az ipari üzemek rendszeres ellenőrzésére.
/mti/

13.40/ny

-.-
-36-

bb 40. izolda, gilda, carlos és társai - budaprint-ujdonságok a bnv-n

t ol gk ie bh -cz

1976. szeptember 14.

az őszi bnv ,, a,,-pavilonjában látványos, színes kiállítással várja majd a vásárlátogatókat a könnyűipar egyik legnagyobb textiltermelője, a pamutnyomóipari vállalat. a gazdag anyagról kedden az alpári gyula utcai bemutatóteremben tájékoztatták a sajtó munkatársait a budaprint márkanévvel 50 országba exportáló vállalat vezetői.

elmondották, hogy a bnv ,, otthon,, szektorában újfajta dekorációs szöveteket, egynemű-, háztartási textília- és függöny-ujdonságokat, az ,, öltözködés,, részben pedig a legújabb szövött, illetve kötött kelmeiket mutatják be, gazdag szín- és mintaválasztékban.

az iparművészeti tanáccsal közösen meghirdetett vállalati pályázat útján is ösztönzött gyártmányfejlesztés valóban imponáló eredményeket hozott. ezek között van a crocus lánchurkolt női kelme; a lipcsei vásáron aranyérmét nyert izolda nevezésű faháncsszerű anyag, amelyet nyomott mintás és egyszínű férfilingek, női bluzok céljára terveztek, s a bnv-n bemutatják méterárúként és konfekcionálva is. szintén szövött ruházati kelme a sidonia, a sofie és a sidi, míg a gilda-ból slingelt szegőzéssel háztartási darabáruk készülnek a vállalat konfekcióüzemében. együtt és külön-külön is szépek a carlos elnevezésű, pamutalapú fényvédő, valamint az azonos nyomott mintázatu ,, frésia,, fantáziánévet viselő csipkefüggönyök. izlésesek a szalvétával csomagolt körabroszok; a hagyományos formájú, de népművészeti mintákkal díszített egyéb asztalneműk; az üde, virágos és figurális nyomott mintákkal készült gyermekágyneműk, a száda-típusú függöny-, ruha-, egyneműkelmek amelyek piacának kutatását most kezdték meg.

az új termékek jól tükrözik a megelőző öt éves tervben végrehajtott 1.7 milliárd forintos, zömében gépi rekonstrukció eredményeit, s előremutatnak az elkövetkező öt esztendő egymilliárdos fejlesztéséhez kapcsolódó főbb gyártmánytervezői elképzelésekre is.

a vállalatnak már több mint egy millió méterre szóló megrendelésük van külföldi partnerektől az új termékekre. s egy jó hír a hazai vásárlóközönségnek is: a bnv-n szereplő valamennyi budaprint -ujdonság már a vásár idején kapható lesz a kijelölt üzletekben, áruházakban; az árusítás helyéről a termékek mellé csatolt tájékoztató karton ad eligazítást. az új színes gyermekágyneműk egyébként máris kaphatók a skáia áruházban./mti/

-.-

- 37 -

13.35 bh

He 14.40

bb 41. öregek napközi otthona cserépváralján

vid/kz/ny -cz

1976 szeptember 14.

öregek napközi otthonát hozták létre a bükk déli lábánál fekvő cserépváralja községben. egy korábban más célra használt épület átalakításával kényelmes társalgót, ebédlőt, és foglalkoztatót alakítottak ki. az épületet környező területet parkosították, virágágyakkal, pihenőpadokkal látták el.

az otthont kedden adta át rendeltetésének hegyi imre, a hazafias népfront borsod megyei bizottságának titkára. az új létesítmény több mint husz, egyedülálló idős ember vette birtokába.

a vajdácskai után a cserépváraljai öregek napközi otthona a második olyan szociális intézmény borsodban, amelyet a népfront hatodik kongresszusának tiszteletére társadalmi összefogással hoztak létre./mti/

--

bb 42. az árelenőrzésről és a munkahelyi étkeztetésről tárgyalt a heves megyei tanács vb

vid kz bh hgy

1976. szeptember 14.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egerben tartott ülésén többek között beszámoló hangzott el a tanácsi szakigazgatási szervek árhatósági, árelenőrzési feladatainak ellátásáról. megállapították, hogy a tanácsi szakigazgatási szervek tevékenysége ezen a területen javult. a vizsgálatok számszerű növekedése mellett az ellenőrzések tartalmi színvonala is emelkedett. a terület további szigorú intézkedéseket sürgetett az árak terén jelentkező szabálytalanságokkal szemben és állást foglalt amellett, hogy a károsultakat kártalanítani kell.

tájékoztató hangzott el az ülésen a munkahelyi és az iskolai étkeztetés helyzetéről is. ebből kitűnt, hogy ezen a téren az elmúlt öt évben jelentősen növekedett az igény, s így ma már sok gondot okoz az, hogy a régen, kisebb létszámra épült konyháknak a kapacitásuk többszörösét kell produkálniuk. sajnos az új munkahelyekhez sem minden esetben épült konyha, az ételkészítési technológia is általában hagyományos jellegű.

a végrehajtó bizottság állásfoglalása szerint a kapacitások, valamint az erőforrások fokozottabb koncentrációjára van szükség a fejlesztés és a hatékonyság érdekében./mti/

--

De M. 40

- 38 -

bb 44. mszmp küldöttség utazott guinea-bissaubá

s pr bh hgy

1976. szeptember 14.

kedden elutazott a guinea-bissau köztársaságba a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége, amely hegyi István-nak, a központi bizottság tagjának vezetésével részt vesz a guinea és a zöldröki-szigetek afrikai függetlenségi pártja megalakulásának 20. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. Nagy Gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsúztatta./mti/

--

bb 43. lakótelepi és ifjúsági butorok, a korszerű lakás berendezései - az otthon, 77 lakberendezési kiállítás sajtótájékoztatója

t kf s ie bh hgy

1976. szeptember 14.

az a -pavilonban már készek a ,, vásári szobák,, megkezdődött berendezésük - állapította meg keddi szemléljén az otthon 77 lakberendezési kiállítás rendezőbizottsága, amely sajtótájékoztatón számolt be az őszi bnv egyik legnagyobb árubemutatójáról.

szántó György, a ,, főrendező,, butorért vezérigazgatója elmondotta, hogy az otthon kiállítás bemutatja a magyar butoripar fejlődését, képet ad a lakáshoz kapcsolódó termékeket gyártó iparágak - lakástextil, finomkerámia, üvegipar, épületasztalosipar stb. - választékáról, a kereskedelmi vállalatok pedig a lakásdiszítő- és felszerelési tárgyak bemutatójával segítik elő a közönség tájékoztatását. az egész kiállítás gyakorlati példákat ad a mai otthonok berendezéséhez, a lakótelepi típuslakások egyéni otthonainak kialakításához.

az otthon kiállításon az a és a 12-es pavilonban 72 hazai állami és tanácsi vállalat, valamint szövetkezet mutatja be termékeit; mintegy 25 féle konyhabutort, több mint 100 lakószoba-berendezést, ifjúsági- és gyermekbutort, többszáz kárpitozott butort. az árubemutató ezuttal is nemzetközi - finn, jugoszláv, ndk-beli, olasz, osztrák és szovjet cégek vesznek részt rajta - így a közönség betekintést nyerhet más országok lakáskulturájába is. / folyt. köv./

- 39 -

14.00 bh

De M. 40

bb 43. /lakótelepi ... folyt./ bh

a hazai termékek jórésze mintapéldány, jövőre kerül forgalomba, ezért is kérik ki a kiállítók az újdonságokról a látogatók véleményét, kívánságait, amelyeket - ígérk- a sorozatgyártásnál figyelembe vesznek. Újdonság egyebek között a zala butorgyár hobby ifjúsági butócsaládja, amelynek 131 eleméből, azok variációjával optimálisan berendezhetők a kislakások. ugyancsak a fiataloknak szánta az iparművészeti vállalat alkotócsoportja a hajlitott elemekből álló butorcsaládot, amely a kisz kb pályázatán nyert első díjat. ott lesznek a kiállításon a könnyűipari és a belkereskedelmi minisztérium közös pályázatára készült ifjúsági butorok, s a korszerű háztartás konyhaberendezései, szinte valamennyi tartozéka.

a kiállítás elsősorban a hazai közönség tájékoztatását szolgálja. a vásár kilenc napját azonban a butoripar és a kereskedelem felhasználja a jövő évi árualapot megteremtő szerződés-kötésekre, külföldi üzleti tárgyalásokra is./mti/

--

bb 45. irodalmaink kölcsönös megismertetéséért - magyar-szovjet tanácskozás az írószövetségben

t ró fe pr bh hgy

1976. szeptember 14.

kedden a magyar írók szövetségének székházában megkezdte tanácskozását a két irodalom fordítására és kiadására alapított magyar-szovjet irodalmi vegyesbizottság. a tanácskozást - amelyen mindkét fél képviselőjében szerzői jogvédő hivatali és kiadói szakemberek is részt vesznek - garai gábor kossuth-díjas költő, az írószövetség főtitkára nyitotta meg.

garai gábor és sz.v. szartakov, a szovjetunió írószövetségének titkára, a szovjet delegáció vezetője, tájékoztattak a vegyesbizottság legutóbbi ülése óta végzett munkáról. jelentőségéhez mérten szóltak az írószövetségek ez évben megrendezett közgyűléséről, elemezték és méltatták az irodalmak és az irodalmi élet új jelenségeit, amelyek nagymértékben gazdagítják a társadalmat ábrázoló, a fejlődést tükröző literaturát. mindkét előadó nagy figyelmet szentelt az európai szocialista országok fiatal íróinak első, kőszegen megrendezett találkozásának, s egységes az a vélemény, hogy a pályakezdő írók új fóruma hathatós segítséget nyújthat a szocialista irodalmak két- és többoldalu kapcsolataiban.

/folyt. köv./

- 40 -

14.30 bh

14.30

bb 45. /irodalmaink ... folyt./ bh

bár számos, mindkét szövetség számára fontos kérdés csoport áttekintése még hátra van, annyi máris bizonyos, hogy a két ország irodalmi életének reprezentánsai ezután is részt vesznek egymás fontos rendezvényein. például minden eddiginél népesebb delegációt üdvözölhetünk majd az ünnepi könyvhéten, mi rendezzük meg a szocialista országok irodalmi hetilapjai főszerkesztőinek tanácskozását, s fővárosunk ad otthont a jövő évben a iv. európai költőtálalkozónak is. hagyományos már kapcsolatainkban az is, hogy méltó módon emlékezünk meg egymás jelentős évfordulóiról, nevezetesen dátumairól. 1977-ben a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójának ünnepéről magyarországon is irodalmi esteken, s szovjet írók jelenlétében kerekasztal-beszélgetéseken emlékezünk meg. a tanácskozás szerdán folytatódik./mti/

--

bb 47. kgst munkacsoport ülése siófok-balatonszéplakon

vid/kz/ny hgy

1976 szeptember 14.

kedden siófok-balatonszéplakon megkezdődött a kgst gépipari állandó bizottsága orvostechikai állandó munkacsoportjának ötödik ülése. az ötnapos tanácskozáson nyolc ország - bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, magyarország, ndk, románia, lengyelország és a szovjetunió- képviselői vesznek részt. dr. martos istván, a medicor vállalat vezérigazgatója, a munkacsoport magyarországi megbízottja többek között elmondotta, hogy ezen a tanácskozáson összegezik az évközbeni munkát és meghatározzák a következő időszak feladatait. a munkacsoportok plenáris üléseken adnak számot tevékenységükről, s ezzel a sokoldalú gyártás-szakosítási egyezményt készítik elő./mti/

--

bb 48. nemzetközi korróziós tanácskozás siófokon

vid/kz/ny hgy

1976 szeptember 14.

„ a korrózió a talajban, „ címmel nemzetközi tanácskozás kezdődött kedden a siófoki művelődési házban. a hazaiakon kívül tizenegy ország szakemberei számolnak be a talajkorrózió mértékének rádiókémiai módszerrel történő vizsgálatáról és más jelentős tudományos eredményekről. foglalkoznak a csővezetékek fólia típusu szigetelőanyagokkal történő korrózió elleni védelmével, beszámolnak a korróziós biológia legújabb kutatási eredményeiről./mti/

14.38/ny

--
-41-

14.38

bb 49. megkezdtek a kampányt az ácsi cukorgyárban

vid kz bh hgy

1976. szeptember 14.

a kései érés miatt tizenkét napos késéssel kedden - megkezdtek az ácsi cukorgyárban is a répa feldolgozását. 8.000 hektár termését várják.

az idén az ácsiak 60 millió forintot fordítottak a fenntartási és beruházási munkákra. jelentősen növelték a szilárd burkolatu tárolóteret és teljesen gépesítették a répa átvételét. ácson is munkaerőhiány van, ezért a cukorcso-magolókat is bevonták a termelésbe, s amíg szükség van rájuk, ömlesztve tárolják a cukrot. az idén a kampányt 135 napos-ra, a tavalyinál két héttel rövidebbre tervezik./mti/

--

bb 50. a közművelődés fejlesztéséről tárgyalt a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége

t sb tm ie bh hgy

1976. szeptember 14.

az ötödik ötéves tervben megvalósítandó munkásművelődési és munkahelyi közművelődési feladatokról tárgyalt kedden a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége, amelynek ülésén felszólalt rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter is.

a központi vezetőség szerint a munkahelyi nevelésben az eddiginél szélesebb körben kell igénybe venni a gazdasági vezetők segítségét. a korábinál nagyobb gondot kell fordítani a munkásszállásokon lakó mintegy 5000 vasutas művelődésének fejlesztésére. valamennyi szálláshelyen meg kell teremteni a kulturális szolgáltatás alapfeltételeit, s még a szálláshelyek csökkentésének árán is gondoskodni kell klubszoba kialakításáról.

az ötödik ötéves tervidőszakra kialakított program szerint a letéti könyvtárak számát 10 százalékkal növelik, hogy a vasutas dolgozóknak munkahelyükhöz közel adhassanak könyvet és az olvasómozgalom kiterjesztésével is hozzájáruljanak a szabadidő hasznos eltöltéséhez. a vasutasok művelődési intézményeiben is bővítik a közművelődési lehetőségeket.

/folyt. köv./

1445 bh

- 42 -

1500

bb 50. / a közművelődés ... folyt./ bh

az iskolákkal kialakított szoros kapcsolat révén növelik a művelődési házakba kihelyezett általános iskolai osztályok számát. fontos cél, hogy az állami felnőttoktatás különböző formáinak jobb kihasználásával a nyolc általános iskolai alap képzettséggel nem rendelkező dolgozók arányát 28.4-ről 19.6 százalékra csökkentsék. sok helyen az általános iskolai oktatást összekötik a szakképzettség elérését célzó tanfolyamok megszerzésével is. így az általános iskolai végzettséggel párhuzamosan évente 350-400 dolgozó kap majd szakmunkás képesítést a vasutépítő és karbantartó szakmában. a vasutnál dolgozó betanított munkások 60-70 százalékát képezik tovább az ötödik ötéves tervben. ezenkívül megszervezik tízezer szocialista brigádvezető politikai oktatását, s a szakszervezeti politikai tanfolyamokon évente 45.000-50.000 vasutas képzéséről gondoskodnak. az ötéves tervidőszakra kidolgozott szakmai oktatási program szerint 26 000 szakmunkás és 28 000 betanított munkás továbbképzését kell segíteniük a szakszervezeti aktivistáknak és a munkahelyi vezetőknek./mti/

--

bb 51. pályakezdők fogadása két nagyüzemben

ö vid/kz/mmé/ny hgy

1976 szeptember 14.

az ország két nagyüzemében - a diósgyőri lenin kohászati művekben, valamint a győri rába magyar vagon-és gépgyárban - hagyomány van annak, hogy ünnepélyes külsőségek között fogadják a pályakezdő szakembereket. a lenin kohászati művek az idén a vasas művelődési központban adott fogadást annak a 230 szakmunkás-képzőt, több mint 120 szakközépiskolát és 19 főiskolát, illetve egyetemét végzett fiatal tiszteletére, akik az idén kezdik meg a munkát az északmagyarországi nagyüzem gyáraiban. dr. szeptember feld sándor vezérigazgató köszöntötte őket, s adott áttekintést nekik a csaknem 19.000 embert foglalkoztató kohászati helyzetéről, feladatairól, fejlesztési terveiről.

a győri rába gyárban 185 szakmunkás és 42 mérnök, illetve közigazgató kezdi pályáját a következő napokban. a tiszteletükre adott fogadásra meghívták azokat az első éves szakmunkástanulókat is, együttesen mintegy 300-at, akik a gyárban kapnak majd gyakorlati oktatásokat. a pályakezdő fiatalok a tájékoztató után rába emblémával díszített bőrtárcát kaptak ajándékba. hasonló ünnepség zajlott le a győri nagyüzem budapesti és sárvári gyárában is./mti/

--

14.53/ny

-43-

1500

bb 52. hazaérkezett

k km fe pr bh hgy

1976. szeptember 14.

kedden berlinből a magyar partizán szövetség küldöttsége, amely az ndk antifasiszta bizottságának meghívására részt vett az antifasiszta ellenállás napja ünnepein./mti/

-.-

bb 46. olasz testvérvárosi küldöttség érkezett gyulára

vid/kz/pg hgy

1976. szeptember 14.

kedden a délutáni órákban budrioból, az olasz testvérvárosból négytagú küldöttség érkezett a békés megyei gyulára. a küldöttséget roda giorgio, a város polgármestere vezeti. az olasz vendégek 6 napos látogatásuk során megismerkednek a város iparával, mezőgazdaságával és nevezetességeivel./mti/

-.-

bb 53. a hazafias népfrent és a tanácsok együttműködéséről tárgyalt a veszprém megyei tanács vb

vid/kz!/pg hgy

1976. szeptember 14.

kedden a megyeszékhelyen ülést tartott a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottsága. a hazafias népfrent és a tanácsok együttműködését értékelte. a közös tevékenységre mint rámutattak, 1971-ben az országban elsők között készítették irányelveket, s azok megvalósítása már az 1973. évi választás után lemérhető volt. a nőpolitika és az ifjúságpolitika céljainak megfelelően a tanácsi testületekben jelentősen nőtt a 30 éven aluli fiatalok, a nők és a termelő munkát végzők aránya. a községi és városkörzeti hazafias népfrent elnökök csaknem fele szintén nő.

a tanácsi és a népfrent szervek együttes munkájának eredménye, hogy veszprém megyében évről-évre nő a társadalmi munka. az elmúlt esztendőben elérték a 90 millió forintot. különösen kiemelkedő volt a társadalmi munka ajkán, ahol a tervezett 5 és fél millió forint helyett 11,6 millió forint értékű munkát végeztek el, hasonlóan jó eredményeket értek el pápán, Gyarcsashegyen, Hévízen és Tihanyban. a fizikai munka mellett új jelenségként egyre többen szellemi munkát is felajánlanak: társadalmi munkában tervezik meg a mérnökök az iskolák, bölcsődék bővítését, korszerűsítését.

/folyt. köv./
15.15/pg

veszprém megye községeiben 35
-44- tanácselnök és vb. titkár nő.

160

bb 53. / a hazafias...folyt/pg

az együttes munkában jelentős helyet foglal el a szocialista demokrácia érvényesítése, a tanácsi döntések megalapozása. ennek érdekében rendszeresen megrendezik a városfejlesztési ankétokat, körzetenkénti megbeszéléseket, amelyeken többszáz hasznos javaslat hangzott el. ajkán például 160 figyelemre méltó javaslatot jegyeztek fel./mti/

-.-

bb 54. chilei szolidaritási gyűlés

t/da/pv/pg hgy

1976.;!3053.34 14.

újabb budapesti munkásgyűlésen tiltakoztak a chilei junta terrorja ellen: kedden a chilei hét alkalmából szolidaritási nagygyűlést tartott az afit autójavitó vállalat kollektívája. papp béla, a tröszt vezérigazgató helyettese beszédében tiltakozott a pinochet-rezsim bűncselekményei ellen, s követelte a politikai foglyok - köztük Luis Corvalán - azonnali szabadon bocsátását. a nagygyűlésen részt vett több chilei hazafi is, akik közül Juan Contvevas szólalt fel, elítélve a már 3 éve uralmon lévő fasiszta juntát. az afit autójavitó vállalat dolgozói táviratban tiltakoztak az ENSZ-nél a chilei junta terrorja ellen./mti/

-.-

bb 55. chilei szolidaritási gyűlés békéscsabán

vid/kz/pg hgy

1976- szeptember 14.

kedden békéscsabán az építők művelődési házában chilei szolidaritási gyűlést tartottak. a szónok - irhási Lajosné a szakszervezetek békés megyei tanácsának titkára - hangsúlyozta: a körösök vidékének népe a földrajzi távolság ellenére közel érzi magához a chilei népet. örült, amikor e nép kivívta győzelmét és aggodalommal figyelte a haladó rendszer élet-halál harcát. békés megye népe, határozottan szemben áll a pinochet - féle diktatúrával, szabadságot követel Luis Corvalánnak és a többi bebörtönzött chilei hazafiaknak.

/folyt. köv./
15.25/pg

-45-

le 0

bb 55. / chilei...folyt/pg

felszólalt a gyűlésen tomas solis, a hazánkban élő chilei hazafiak antifasiszta bizottságának elnöke majd a békés megyei állami építőipari vállalat luis corvalan szocialista brigádjának vezetője, szász sándor olvasta fel azt a táviratot, amelyben békés megye 117 ezer szervezett dolgozója tiltakozik a junta fasiszta terrorja ellen, s szabadságot követel a chilei kommunista párt vezetőjének és a bebörtönzött hazafiaknak./mti/

bb 56. új iskolaépületet avattak szegeden

vid/kz/pg hgy

1976.szeptember 14.

dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes avatta fel kedden a szegedi józsef attila tudományegyetem ságvári endre gyakorló általános iskolájának több mint huszonhat milliós beruházással készült új épületszárnyát. a négyszintes új iskolaépületben kilenc tanterem, három előadóterem, nyolcvan személyes ebédlő és tálaló, valamint modern tornacsarnok kapott helyett. ez utóbbiban négyszáz személyes elátó, kosárlabdapálya, öltöző, zuhanyzó és orvosi szoba is van. a több mint a duplájára bővült intézményben az idén már hat száz általános iskolás tanulhat korszerű körülmények között, s mindez jelentős segítséget jelent az egyetemen folyó tanárképzéshez is./mti/

bb 57. tatabányán alakítják ki a vidéki szakkönyvterjesztés bázisát

vid/fm/pg hgy

1976.szeptember 14.

a könyvterjesztés helyzetéről rendezett kedden tanácskozást tatabányán a komárom megyei közművelődési bizottság. ismertették, hogy tavaly 44 millió forint értékű könyvet vásárolt a megye lakossága, erre a célra tízmillió forinttal többet költött, mint az előző évben. komárom megyében új kezdeményezésnek számít, hogy időnként megszervezik az antik könyvek vásárát, s ezzel lehetőséget teremtenek a régi kiadású könyvek beszerzésére is. a megyében a könyvterjesztés viszonylag jól kiépített bázissal rendelkezik, s most újabb könyvesboltok építését kezdték meg. 1977-ben tatabánya-újvárosban kielégítő új könyvesboltja, ahol helybéli olvasásra és lemezhallgatásra is teremtenek lehetőséget. új könyvesboltot nyitnak tatán és a tatabányai dózsakertben is. ugyancsak tatabányán tervezi a vállalat a vidéki szakkönyvterjesztés bázisának a kialakítását.

/folyt. köv./
15.33/pg

-46- elkészült a művelt nép könyvterjesztő vállalat, minden igényt

bb 57. / tatabányán...folyt/pg

a növekvő könyvterjesztésből egyre nagyobb részt vállalnak a könyvbizományosok, akiknek száma meghaladja a másfélszeret. elsősorban az üzemi munkásokhoz juttatják el a legfrissebb kiadású műveket. ezzel kapcsolatban a tanácskozáson felhívták a figyelmet arra, hogy sok üzemben nem kapnak megfelelő megbecsülést a könyvbizományosok, sőt akadályozzák munkájukat, s egyes gazdasági vezetők „haszontalan”, foglalkozásnak tartják a bizományosok könyvárusítását. ugyancsak gondot okoz, hogy számos faluban még nincs gazdája a könyvterjesztésnek. a tanácskozáson olyan javaslatok hangzottak el, amelyek megvalósításával minden különösebb beruházás nélkül több könyv juthatna el a még ellátatlan területekre. javasolták például, hogy a művelődési otthonokban, a mozikban, a klubokban, és a könyvtárakban is adjanak helyet a könyvek árusítására./mti/

bb. 58. ötven osztrák pályafenntartó gép a MÁV-nál

k kf/gk/ie/il hgy

1976. szeptember 14.

kedden a városligeti pályaudvaron dr. kurt eichinger vezérigazgató, az osztrák plasser és theurer cég nevében ünnepélyesen átadta a MÁV-nak az ötvenedik nagyteljesítményű pályafenntartási gépet. az ágyazatrostáló berendezést a közeli napokban a szajol-békéscsabai vasútvonalon állítják munkába.

a gép átvételekor oroszváry lászló MÁV-vezérigazgatóhelyettes elmondotta, hogy a fővonalak rekonstrukcióján évek óta dolgoznak a plasser gépekkel, amelyek igen megbízhatóak, elégedettek velük a pályafenntartási szakemberek. az osztrák cég képviselői hangsúlyozták, hogy a MÁV jászkiséren a világ nagy vasutjai számára is például szolgáló korszerű építőgép-karbantartó bázist létesített./mti/

- 47 -

16.00/11

16.15

16.15

59. megújították a könnyűipari minisztérium és a budapesti műszaki egyetem szocialista szerződését

t/ol/s/ie/pg hgy

1976.szeptember 14.

megújították a könnyűipari minisztérium és a budapesti műszaki egyetem között 1972 óta fennálló szocialista együttműködési szerződést, amely főként a műszaki felső oktatás, a tudományos kutatás és a műszaki fejlesztés területén hozott eddig is számottevő eredményeket.

keserü jánosné miniszter és dr. meisel jános rektor írták alá kedden az msv kikészítő gyárában az újabb megállapodást. a szerződés most hangsúlyozottabban foglalkozik a célirányosabb szakmérnökképzést, a kutatási célok meghatározását és a kutatómunka eredményeinek mielőbbi gyakorlati alkalmazását, szolgáló feladatokkal. a tudományos és műszaki fejlesztési kapcsolatokban előtérbe került az anyagmozgatás gépesítése, a számítógépes termelésirányítás és a diplomamunkákban lévő szellemi értékek hasznosítása. együttműködési munka-programot írtak alá a magyar selyemipari vállalat és a szerződésben érintett tanszékek vezetői is./mti/

-.-

bb 60. életmentőket tüntettek ki nyiregyházán

vid/fm/pg hgy

1976.szeptember 14.

életmentőket tüntettek ki kedden nyiregyházán. horváth istván főkertész, vass györgy fűtő és uri ferenc szobafestő ez év július 31-én életük kockáztatásával mentették ki nagykállóban, a budai nagy Antal utca 20 szám alatti ház udvarában lévő kutba belezuhant piskódi aranka 8 hónapos csecsemőt.

a kisgyermek nővérével együtt esett a kutba s csak az éppen arra járó három ember lélekjelenlétének köszönhető, hogy mindkettőjüket megmentették. az idősebb leányt a láncon függő fődörrel emelték ki, a kisebbik gyermek kimentéséért viszont létrát kellett a kutba bocsátaniuk. végül ezen leereszkedve nehéz küzdelem árán mentették ki a már eszméletlen csecsemőt.

horváth istvánnak, vass györgynek és uri ferencnek kedden dr. pénzes jános, szabolcs-szatmár megye tanácselnöke adta át az „életmentő”, emlékérmeket./mti/

-.-

-48-

16.00/pg

16.20

bb 61. nyiregyházán megnyitották a xii. megyei műszaki hónap rendezvénysorozatát

vid/fm/pg hgy

1976.szeptember 14.

kedden nyiregyházán a technika házában rendezett ünnepségen megnyitották a xii. szabolcs-szatmár megyei műszaki hónap idei rendezvénysorozatát. a megnyitón csathó jános, a mtesz megyei elnöke vázolta az immár hagyományos program célját, ismertette a műszaki hónap eseményeit. e szerint október közepéig a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének 14 megye egyesülete, szakcsoportja és bizottsága összesen 43 ankétot, tanácskozást és kerekasztalkonferenciát rendez az ország és szabolcs-szatmár időszerű műszaki és természettudományos tennivalóiról. a programban szerepelnek külföldi meghívottak előadásai is. a szovjetunióból és Lengyelországból érkező szakemberek ezalkalommal számolnak be tudományos munkásságuk, kutatásaik tapasztalatairól.

a megnyitót követően dr. kovács sándor, a mtesz főtitkára tartott előadást „a műszaki értelmiség szerepe az v. ötéves terv gazdaságpolitikai célkitűzéseinek megvalósítása”, címmel./mti/

-.-

bb 62. a képzőművészeti világ héten - díjtalan muzeumlátogatás

i/me/s/pr/pg hgy

1976.szeptember 14.

a képzőművészeti világ héten - szeptember 18- és 26-a között a művészeti jellegű muzeumok kiállításait díjtalanul tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

-.-

-49-

16.15/pg

16.30

bb. 63. felmentés - kinevezés

s/pr/il hgy

1976. szeptember 14.

az elnöki tanács dr. házi vencel rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet - érdemei elismerése mellett - felmentette a magyar népköztársaság londoni nagykövetségének vezetésére kapott megbízása alól.

a kormány dr. házi vencelt kinevezte külügyminiszterhelyettesé./mti/

--

embargó: 18.30ig

bb. 65. losonczi pál

gk/pr/il la

1976. szeptember 14.

az elnöki tanács elnöke lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal az országgyűlés elnöke fogadta dr. németh józsefet hazánk kanadában akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

--

bb. 64. fritz mihály szobrászművész kiállítása szegeden

vid fm il la

1976. szeptember 14.

a képzőművészeti világhét szegedi rendezvénysorozata kedden délután kezdődött meg fritz mihály szobrászművész tárlatának megnyitásával a juhász gyula művelődési központban. a szegedi tömörkény istván művészeti szakközépiskola tanárának alkotásai: szobrok, kisplasztikák, domborművek és grafikák láthatók a kiállításon.

a következő napokban további tárlatokat rendeznek szegeden a móra ferenc muzeumban, a város művelődési központjaiban a kenderfonó és szövőipari vállalatnál a ruhagyárban, valamint más üzemekben /mti/

--

16.48/il

- 50 -

1700 17¹¹

bb. 66. gázrobbanás budafokon

la il la

1976. szeptember 14.

kedden délben budapestén a xxii. kerületi /budafok/ bartók béla uti új lakótelepen az építés alatt lévő iskolában eddig ismeretlen okból gázrobbanás történt. a robbanás következtében tűz keletkezett. a kivonult tűzoltó egységek a tüzet eloltották, a gázvezetéket elszigetelték.

a robbanás következtében öt személy súlyos, öt könnyű sérülést szenvedett. a mentők valamennyiüket kórházba szállították.

a szerencsétlenség körülményeinek vizsgálatát a rendőrség szakértők bevonásával megkezdte./mti/

--

bb. 67. forgalmi rend változás

s pr il la

1976. szeptember 14.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete közli, hogy szeptember 16-án, előreláthatólag üzemkezdettől a lövölde téren és környékén új forgalmi rendet vezetnek be.

rottenbiller utca lövölde tér és damjanich utca közötti szakasza a mező imre ut felé egyirányú lesz. a rudas lászló utca irányába haladó járművek a damjanich utcán, a bajza utcán és a gorkij fasoron juthatnak el a felsőerdősor utcába. az új forgalmi rendnek megfelelően módosul a 33-as autóbusz utvonala is. kéri a járművezetőket, hogy a jelzőtáblákat és utburkolati jeleket fokozottabban figyeljék./mti/

--

- 51 -

18¹⁵

bb 68. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától
18 óráig

pg la

1976.szeptember 14.

34. nemzetközi méhészt szimpozium
 35. dr. papp lajos államtitkár nyilatkozata
 36. hétfőn temetik závodszky zoltánt
 37. pártmunkásküldöttség az ndk-ból
 38. tanévnyitó a szegedi egyetemen
 39. a csongrád megyei tanács vb ülése
 40. budaprint újdonságok a bnv-n
 41. öregek napközi otthona cserépváralján
 42. a heves megyei tanács vb ülése
 43. lakberendezési kiállítás sajtótájékoztatója
 44. mszmp küldöttség utazott guinea-bissauga
 45. magyar-szovjet tanácskozás az írószövetségben
 46. olasz testvérvárosi küldöttség gyulán
 47. kgstmunkacsoport ülése balatonszéplakon
 48. nemzetközi korróziós tanácskozás siófokon
 49. ácsi cukorgyár
 50. a vasutas szakszervezetek kv ülése
 51. pályakezdők fogadása két nagyüzemben
 52. hazaérkezett berlinből a partizánszövetség küldöttsége
 53. a veszprém megyei tanács vb ülése
 54. chilei szolidaritási gyűlés békéscsabán
 56. új iskolaépületet avattak szegeden
 57. tatabányán alakítják ki a vidéki szakkönyvterjesztés bázisát
 58. osztrák pályafenntartó gépek a máv-nál
 59. szocialista szerződés megújítása
 60. életmentők kitüntetése
 61. nyiregyházán megnyitották a megyei műszaki hónap rendezvény sorozatát
 62. képzőművészeti világhét- díjtalan muzeumlátogatás
 63. felmentés-kinevezés
 64. fritz Mihály kiállítása
 65. magyar vezetők fogadták új kanadai nagykövetünket
 66. gázrobbanás budafokon
 67. forgalmi rendváltás
 68. hírijegyzék
- /mti/

-.-
-51-

18.25/pg

18⁵⁰

bb 69. a szocialista országok fiatal íróinak

gg/pg la

1976.szeptember 14.

találkozóján részt vevő delegációk vezetőit kedd délután a kisz kb székházában fogadta barabás jános, a kisz kb titkára. a beszélgetésen véleményt cseréltek a fiatal írók, és a szocialista országokban működő ifjúsági szövetségek kapcsolatairól, valamint a fiatal alkotó értelmiség közművelődési feladatairól./mti/

-.-

bb 70. kecskeméti üzem bemutatkozása a művelődési palotában

vid/fm/pg la

1976.szeptember 14.

a kecskeméti megyei művelődési központ folytatja az üzemeket, vállalatokat bemutató, újszerű rendezvénysorozatot. kedden a szerszámgépipari művek kecskeméti gyárának életét, történetét és termékeit szemléltető kiállítás nyílt a művelődési palotában. szerdán „ki tud a gyárról”, vetélkedőre, azt követően a szocialista brigádok találkozója kerül sor. szombaton a megyei művelődési központ ajándék-műsort ad a gyár dolgozóinak./mti/

-.-

bb 71. időjárásjelentés

gg/pg la

1976.szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én, kedden 19 órakor:

a meleg kissé mérséklődik

várható időjárás szerda estig: időnként megnövekszik a felhőzet az ország felett, eleinte elszórtan, később már csak egy-két helyen lesz eső, zápor. a mérsékelt délnyugati, nyugati szél napközben kissé élénkebb lesz.

a legmagasabbk nappali hőmérséklet a dunántulon 20-24 másutt 24-28 fok között várható./mti/

-.-
-53-

18.30/pg

18⁵⁰

abb 72. baráti találkozó a bolgár kulturális központban

gg/pg la

1976.szeptember 14.

a bolgár nemzeti ünnep alkalmából roszén boszev és dimitar jaramov a szocialista országok fiatal íróinak kőszegi találkozásán részt vevő két bolgár író, kedden a bolgár kulturális központban fiatal magyar írókkal, költőkkel és a bolgár irodalom magyar műfordítóival találkozott. a megjelenteket sztojan radev igazgató köszöntötte, aki méltatta a két ország irodalmi-kiadói kapcsolatainak eddigi eredményes fejlődését. a baráti találkozó résztvevői az írói és kiadói kapcsolat bővítésének szükségességéről szóltak./mti/

bb 73. a magyar néphadsereg központi klubjában

la/pg la

1976.szeptember 24.

kedden este az ndk kulturális centrum rendezésében schumann-estet tartottak a zeneszerző halálának 120. évfordulója alkalmából. közreműködött inge schaffer kamaraénekesnő és karl-heinz neumann zongoraművész./mti/

bb 74. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

pg la

1976.szeptember 14.

69. szocialista országok fiatal írói a kisz kb székházában
70. kecskeméti üzem bemutatkozása
71. időjárásjelentés
72. baráti találkozók a bolgár kulturában
73. schumann est
74. hirjegyzék
/mti/

- -
- v é g e -
-54-

21¹⁰
készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébet

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Pém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. magyar-szovjet tudományos együttműködés az iparosított ház-
építésben variálható szobák, változatosabb lakótelepek

i kg/fe/ie il hgy

1976. szeptember 15.

a jövő házgyári lakásainak, korszerű lakótelepeinek kialakításában, a házgyárak rekonstrukciójában sikeres tudományos együttműködés bontakozik magyar és szovjet kutatóműhelyek között. különösen gyümölcsöző az építéstudományi intézet és a szovjet partnerek tudományos kapcsolata. a szovjet fél egyebek mellett dokumentációkkal, szaktanácsadással, a magyar intézet pedig saját fejlesztésű adatrögzítő berendezés átadásával segíti egymás országával való kapcsolatát.

a két ország kormánya tavaly kötött újabb műszaki-tudományos együttműködési megállapodást, amely az építési ágazatra is kiterjed. ennek nyomán alakult ki az éti és több szovjet intézet között a tudományos kapcsolat. a magyar kutatóhely számára különösen előnyös az együttműködés, hiszen a szovjetunióban 400-500 házgyár működik s külön tudósgárda, kutatóhálózat dolgozik ezek gazdaságos üzemeltetésén, s a jövő lakásainak megformálásán.
/foly.köv./

- 1 -